

Birlik

10

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!

23 NİSAN 1979

FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

TAKRİRİ SÜKUN
ÖZLEMİLERİNE
GECİT YOK

TÜSTAV

TSIP'İN «DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER» TOPLANTILARI SÜRÜYOR

Boğazlayan toplantısından bir görünüş.

BOĞAZLIYAN

Boğazlıyan «Nuray Sinemasında yapılan TSIP «DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER» toplantısına bin aşkın işçi ve emekçi katıldı. Çok sayıda partilinin de katıldığı toplantıyı, ilçe başkanı Mustafa Dalbudak yaptığı bir konuşmayla açtı.

Dalbudak, konuşmasında, MC'nin iktidardan uzaklaştırılmasının ardından 15 aydan fazla bir zaman geçmiş olmasına rağmen emekçilerin hiç bir sorununa çare bulunamadığını belirtti ve sosyal demokrat hükümetin, sermaye çevreleri adına işçi ve emekçi haklarını daha da kısıtlama yolunu seçtiğini söyledi.

Sosyalist Gençler Birliği ilçe sekreteri Ahmet Karaoğlu ise demokrasi mücadelesi içinde gençliğin önemli bir yeri olduğuna değinerek, işçi ve emekçi haklarının korunması için verilen mücadele içinde ve bunun bir parçası olarak gençlik kitlesinin ta-

leplerini sonuna kadar savunacaklarını belirterek, bunun gençliğe ivedi örgütlenme görevleri yüklediğini söyledi.

Toplantıda konuşan TSIP Merkez Yürütme Kurulu üyesi Velî Gürçan, tüm emekçi kitlelerin ve özellikle demokratik mücadelenin bir dönemeçte olduğuna işaret etti ve daha sonra şunları söyledi:

«Demokrasi güçlerinin birliği, sosyalist hareketin birliği, işçi hareketinin birliği... kısacası, emekçi sınıfların mücadelesi açısından ne kadar olumluluk varsa öne çıkarmak, anti-faşist güçlerin birlikteliğini sağlayıp faşist diktatörlük özlemlerini bertaraf etmek, en acil görevlerimiz arasındadır. Bu, emekçi halk hareketini mücadelesini yokuşa süren, sınıf güçlerimizi bölüp parçalayan ve topyekûn mücadelemizi zaafa uğratan her türden gurupçuluğun, yılmınlığın, mücadele kaçaklığının üzerine gitmemizi de gerekli kılıyor. Bugün kitlelerin acil demokratik talepleri karşısında hareketsiz kalarak faşist saldırırganlığın ve gericiliğin işini kolaylaştıranlar, yarın mücadelenin daha ileri aşamalarında kim, hangi güveni verebilirler?»

Toplantıda Sosyalist Gençler Birliği korusu ve halk ozanları çeşitli sanat gösterilerinde bulunmuşlar, tükürler okumuşlardır.

nin gericiliğe verdiği cüretten, sağladığı olanaktan başka bir şey değildir.

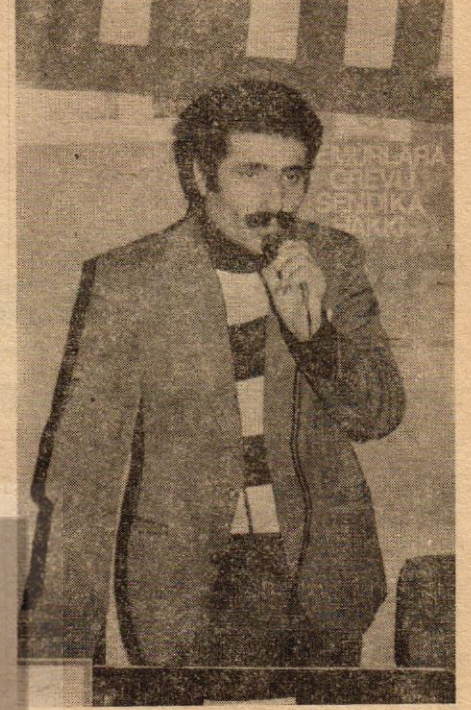
Emekçi halk güçlerimiz gericiliğin koyulaşan provokasyonları altında ve genel bir saldırıyla ezilmek istenmektedir. Sıkıyönetimin bugüne kadarki uygulamalarını yetersiz bulan tekelci güçler, emekçiler üzerindeki baskıların daha da koyulaştırılmasını talep ediyorlar. 'Bölücülük' edebiyatıyla demokratik hak ve özgürlüklerimize karşı yeni ve caniyane planlarını tezgâhlamak istiyorlar.

Buna karşılık demokrasi güçleri hazırlıksız yakalanmamak, egemen güçlerin oyunlarına gelmemek için, demokrasi mücadelesini asla bir kenara bırakmadan, eldeki mevzileri terk etmeden mücadelesini sürdürmeli, bu mücadeleyi, güçlerini birleştirmek suretiyle pekiştirmelidir.»

Toplantıya Çağdaş Hukukçular Derneği Zonguldak Şubesi, Zonguldak - Kastamonu - Çankırı Tabip Odası, Genç - Öncü derneği Zonguldak Şubesi, Barış ve Demokratik Haklar Derneği Genel Başkanı, Bartın - Akbaş Köyü Tüketim ve Pazarlama Kooperatifi başarı dileğinde bulunan mesajlar gönderdiler.

ZONGULDAK'TA KAHVE TOPLANTILARI

Öte yandan TSIP Zonguldak il örgütü, kentin çeşitli mahallelerinde

düzenlediği kahve toplantılarıyla da, içinde bulunduğumuz koşullardaki görevlerimize ilişkin Parti politikalarını emekçiler arasında yaygınlaştırmaktadır. Özellikle işçilerin ilgiyle izledikleri bu toplantılarda konuşmacılar, sosyal - demokrat hükümetin ekonomi - politikasının emekçilerin hayat şartları üzerindeki etkilerini dile getiriyorlar, Hükümetin sermaye kanadına yaslanan sağ politikasının, halkımızın özgürlüklerini ciddi biçimde tehdit eden sonuçlara yolaçtığını belirtiyorlar.

Benzeri toplantılar il çapında sürdürülecektir.

TSIP MYK üyesi VELİ GÜRCAN

ZONGULDAK

TSIP'in devam eden Demokratik Hak ve Özgürlükler toplantılarından bir diğeri de 14 Nisan 1979 günü Zonguldak'ta yapıldı. Gürol Sinemasında yapılan toplantıya kalabalık bir işçi ve emekçi topluluğu katıldı.

Toplantıyı açış konuşmasında İl Başkanı Kadir Tuncer, Türkiye'de demokrasi mücadelesini öne çıkaran koşulların kısa bir değerlendirmesini yaptı ve işçi sınıfı sosyalistlerinin, demokrasi mücadelesinin de öncülleri olduğunu belirterek, demokrasi mücadelesinin birbirinden ayrılmayan iki hedefli olduğuna dikkati çekti.

Bir yandan emekçi sınıfların çalışma ve yaşama koşullarının iyileştirilmesi için mücadele verdiklerini söyleyen Kadir Tuncer, diğer yandan siyasal demokrasi için mücadele veril-

mesi gerektiğini vurguladı ve demokratikleşme sürecini hızlandırmanın zorunluluğunu belirtti.

Daha sonra bir konuşma yapan TSIP MYK üyesi Ali Kar özetle şunları söyledi:

«Emperyalizm ve tekelciler, var güçleriyle işçi ve emekçi haklarına saldırıyorlar. Sosyal - demokrasi hükümet olduğundan bu yana bu gerici saldırıların hizmetindedir. Bir yandan sermayenin gönlünü hoş tutmak ve öbür yandan emekçi sınıfları oyalamak olarak kendini gösteren bu politikanın açtığı boşluktan bugün gerici güçler saldırılarını daha da koyulaştırdılar. Altı bakanın hükümete verdiği muhtıra, sosyal demokrasi-

TSIP'İN ÖRGÜTLENME ÇALIŞMALARI İLERLİYOR

MARDİN'DE İL VE İLÇE ÖRGÜTLERİNİN KURULUŞU TAMAMLANDI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin Mardin ilinde uzun süredir devam edelmekte olan örgütlenme çalışmaları semeresini vermeye başlamıştır. Bölge sekreterliğine bağlı ekiplerce yürütülen ön çalışmalar sonunda daha önce kurulan Derik ve Cizre ilçe örgütüne ilaveten Mardin il, merkez ilçe ve diğer örgütlerinin kuruluşları da tamamlanmıştır.

Mardin İl Başkanlığına iktisatçı Aziz Baran atanmıştır. Merkez ilçe başkanlığına Çimse - İş Şube Başkanı Şevket Alp getirilmiştir.

Mardin İl Başkanı Aziz Baran, basına yaptığı yazılı açıklamada özetle, «Partimizin il örgütünün kuruluşu, hergün biraz daha artan faşist saldırırganlığa dur denileceğinin bir işareti sayılmalıdır. İşçi sınıfı sosyalizminin Mardin emekçileri arasında hızla yayılıp kökleşeceğinin ve bizim emekçi haklarının yılmaz savunucusu olacağımızın belirtisidir.» demiştir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin Mardin il örgütünün bölgede feodal etkinliklere ve gericiliğe karşı amansız bir mücadele vereceğini söyleyen A. Baran, «Partimiz, sosyal demokrasinin tutarsız politikasına da karşı çıkacaktır. İl örgütümüz İşçilerin Birliği, Halkların Kardeşliğinin sembolü olacaktır.» demiştir.

TAKRİRİ SÜKÛN ÖZLEMLERİNE GEÇİT YOK

Türkiye'de burjuvazi, ne zaman ekonomik ve siyasal bunalımı artmışsa, belli başlı iki yola başvurmuş ve böylelikle açmazlarının daha da derinleşmesini önlemeye çalışmıştır. Bunlardan biri, toplumsal gerçeklerin geniş emekçi kitleler nezdinde bilince çıkmasını engellemeye yönelik şekilde kışkırtılan hakim ulus şovenizminin de eşlik ettiği Doğu'daki ulusal demokratik hareketi ezme ve baskı altına alma çabaları, diğeri ise —birinciyle bağlantılı olarak— emekçi sınıf ve tabakaların varolan ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerini rafa kaldırma ve bunun için de emekçi halk hareketini sindirme girişimleridir.

Bugün denenmek istenen yol da kaba hatlarıyla bundan farklı değildir. «Altılar» Muhtırası ile gelen talepler karşısında gerileyen ve siyasal gericiliğin baskılarına boyun eğen sosyal demokrasi, bir yandan ulusal demokratik harekete karşı tezgahlanan gerici ve şoven planları onaylıyor, öbür yandan en temel demokratik hakların kullanılmasını engellemeye, emekçi halk yığınlarını ve genel demokratik hareketi etkisiz kılmaya çalışıyor. 1 Mayıs'ın kutlanmasını engellemeye çalışmakla «bölücülük» edebiyatına sığınarak ulusal demokratik hakları baskı altında tutmak ve giderek egemen despotizmin yoğunlaşmasına yeşil ışık yakmak girişimleri arasındaki bağlantı, burjuvazinin bir geleneğini ve tarihi bir mantığı ele veriyor: Taktiri Sükûn!

Taktiri Sükûn prangasının hafızalarda bıraktığı derin izlerin arasında en başlıcası, Doğu'nun emekçileri üzerinde şiddetli ve kanlı bir terörün uygulanması idi. Hakim ulus şovenizminin zincirlerinden boşandığı Taktiri Sükûn döneminde Cumhuriyet Tarihi, zorbalığın ve despotizmin en koyusuna tanık oldu. Salt ulusal demokratik haklarının reddiyesi görünümünde olan, ama temelde, sınıf baskısının ülke düzeyinde yaygınlaştırılması amacını güden Taktiri Sükûn döneminde Doğu'daki ağır baskı ve terör uygulamalarına Batı'daki uygulamalar eşlik etti. 141-142. maddelerin «ithal» edilmesine kadar uzanan bu dönemde işçilerin sendika kurmaları yasaklandı, parti kapatıldı, işçi sınıfının uluslararası birlik ve dayanışmasının sembolü olan 1 Mayıs'ın kutlanması kanunla engellendi. İlericiler, sosyalistler ağır baskılar altında tutuldu ve emekçi halk hareketi bu baskılardan ağır yaralar aldı.

Taktiri Sükûn deneyi, ulusal demokratik haklara karşı saldırılarla, diğer tüm temel özgürlüklere karşı saldırıların her zaman birbiriyle bağlantılı olarak tezgahlandığını göstermektedir. Emperyalizmin ve yerli egemen güçlerin bugün kurtarmaya çalıştıkları baskıları da aynı ilişki hesaba katılarak değerlendirilmelidir. Bu, emekçi sınıf güçlerinin demokrasi mücadelesindeki birliğinin gereği açısından önem taşıyor.

Başbakan Ecevit, bir yandan, tekelcilerin ve tüm gerici güçlerin elbirliği ile tezgahlamaya çalıştıkları ve Taktiri Sükûn özlemlerini hatırlatan oyunlarını onaylıyor, öbür yandan, «tarafsız» görünmeye, sıkıyönetimi de tarafsız bir uygulama gibi göstermeye çalışıyor. Bu demagojik çarpıtmanın kimseyi kandırmaya yetmediği ve yetmeyeceği gözden çıkarılıyor.

1 Mayıs'ın kutlanması gibi, işçilerin en temel ve demokratik bir hakkı kullanmasını engellemek için Hükümet'in ileri sürdüğü gerekçe, faşistlerin ve gericiliğin amaçlarına hizmet etmekten başka bir işe yaramıyor. Başbakan, sıkıyönetimin İstanbul'da gösteri ve miting yapılmasını herkese yasakladığını söylüyor ve DİSK'e karşı farklı bir uygulama yapılmayacağını savunuyor. Demokrasiden yana olduğunu söyleyen Ecevit'in nasıl bir demokrasi anlayışına sahip olduğu veya kimlerin «demokrasi anlayışını» savunduğu açığa çıkıyor. «Yasaklarda eşitlik» gibi bir demokrasi anlayışıyla faşizme karşı mücadele verilemeyeceği bir yana, faşizmin planlarına hizmet edilebilir ancak. Mitingler, gösteriler ve toplantılar, kitlelerin demokratik mücadelesinin araçlarıdır. Bunlar aynı zamanda faşizme karşı mücadelenin en etkin araçları olarak görülmelidirler. Çetelerle savaşmayı benimseyen faşizme karşı emekçilerin kitlesel mücadelesi, demokrasinin gerçek

güvencesini oluşturur. Demokrasiden yana olanlar, kitlelerin gücünü ve ilerleyişini engellemekle değil, buna olanak hazırlamakla yükümlüdürler. Demokrasiden yana olmanın bu asgari ölçülerine bile uymaktan kaçınanların, demokrasiden yana umut olamayacakları bellidir.

Kaldı ki, bugün Türkiye'de, «tarafsız» olduğunu ve olunabileceğini savunmak, faşistlerin ekmeğine yağ sürmekten, demokrasi düşmanlığını cüretlendirip azdırmaktan başka bir anlama gelmez. Emekçiler ağır baskı altındadırlar, demokratik hak ve özgürlükler yoğun bir tehditle karşı karşıya bulunmaktadır. Gerek demokratik mevzilerin korunup genişletilmesi ve gerekse faşist saldırganlık konusunda taraflar bellidir. Bir yanda geniş emekçi kitlelerin demokrasi özlemleri, daha iyi yaşama özlemleri ve kurtuluş özlemleri vardır, öbür yanda faşist ve gerici özlemler. Sosyal demokrasi kendine bu temel kutuplaşmada üçüncü bir yer bulamaz. Ve zaten bulamamış olduğu için tercihini de yapmıştır; demagojik çarpıtmalarla bu tercihini emekçilere karşı olan niteliğini de örtbas edemez.

Nitekim sosyal demokrasi, gericiliğin talepleri karşısında sadece gerilemekle kalmıyor, kabaran taktiri sükûn özlemlerinin «yeniden» uygulanmasına da talip oluyor. Burjuvazi, 1925'lerde önüne dikilen engelleri bir CHP iktidarıyla aşmıştı. Bugün önündeki engellerin niteliği ve açmazının karakteri değişmiş olsa bile, burjuvazi, içinde bulunduğu darboğazı, ekonomik ve siyasal krizini, sosyal demokrasi eliyle aşmaya çalışmaktadır. Sosyal demokrasi, CHP'nin tarihi işlevi üzerinde bir zamanlar derinleştirmek için duyduğu tartışmaları unutup tekelcilerin siyasal alternatifi olmanın hesaplarını pekiştiriyor. İktidara gelirken emekçilere daha çok hak ve özgürlük vadetmiş olan sosyal demokrasinin, iktidara geldikten sonraki, tercihleri birbirleriyle taban tabana zıttır. Demokrasi güçleri bu nedenle, 1925'lerin CHP'siyle 1979'ların sosyal demokrasisini, aynı kefeye koymasalar bile, yüklenedikleri görevler ve öne çıkardıkları eğilimler bakımından birbirleriyle ilişki içinde değerlendirmekten kendilerini alamıyorlar.

Demokrasinin ve genel emekçi haklarının böylesine ciddi saldırılar karşısında bulunduğu bir dönemde, sosyal demokrasi tercihlerini açıkça tekelci güçlerden yana yapmış olmasına rağmen, yani, demokrasi konusunda bütün toplum kesimlerinin ve siyasal güçlerin tercihleri kesin olduğu halde, demokrasiden yana olduğu bilinen kimi yazarların ve aydınların hâlâ daha tutumlarını netleştirememiş olmaları da, dikkat çekilmesi gereken önemli bir olumsuzluktur. 1 Mayıs kutlamalarının yasaklanması karşısında kitlelere geri adım atmalarını, sıkıyönetim uygulamalarına boyun eğmelerini ve sosyal demokrasinin «hikmetine» inanmalarını öğütleyen bu çevrelerin böyle yapmakla, demokrasi düşmanlarını cüretlendirdiklerini anlamaları gerekmektedir. Gericiliğe teslim olmuş bir sosyal demokrasiye teslim olmanın, demokrasiden yana olmakla bağdaşmayacağı bilinmelidir.

Sosyal demokrasi, kabaran taktiri sükûn özlemlerini karşılamak ve tekelcilerin gerici hesaplarını uygulamak yönünde hızla adım atmaktadır. Tarih tekerrür değildir ama, işçi sınıfına en temel demokratik hakkı olan 1 Mayıs'ı yasaklamak, «herkese baskı uygulandığını ve yasak koyduğunu» tarafsızlığının ve demokrasi anlayışının kanıtı olarak göstermek, ulusal demokratik hareket üzerindeki provokatif girişimleri görmezlikten gelip şovenizmi körüklemek gibi göstergeleri, 1925'lerden bağımsız düşünmek de mümkün değildir.

Ne ki, bugün, eskisinden farklı olan şeyler de var! Her şeyden önce, güçlü bir emekçi halk hareketi, ulusal ve sınıfsal görevlerinin bilincinde bir devrimci demokratik hareket, dağınık da olsa ileri düzeyde örgütlenmiş bir sosyalist hareket...

Emperyalizm ve yerli tekelcilerin gerici saldırıları, sosyal demokrasiyi 1925'lerin noktasına sürükleyerek teslim almış olsa bile, niceliği de, niteliği de 1925'lerden çok farklı olan emekçi halk hareketini teslim almanın, boyun eğdirmenin olanağı yoktur.

Demokrasi güçleri, taktiri sükûn özlemlerine geçit veremeyeceklerdir!

Asgari Ücret Pazarlığı

Hüseyin Hasancebi

Asgari ücret pazarlığı sessizce sürdürülüyor. Hükümet temsilcisi, işveren temsilcisi —ve eğer Türk İş'i işçilerin temsilcisi sayarsak— işçiler, işgücünün fiyatını belirlemek için kendi şartlarını ileri sürüyorlar, üzerinde anlaşacakları asgari bir zemin arıyorlar.

Pazarlık masasında işçiler, insanca yaşamının şartlarını elde etmek için değil, işgücünün yeniden üretilmesi için gerekli olan tüketim gücünün kendilerine verilmesinde diretiliyorlar. Çünkü onlar, oturdukları masanın bir uzlaşma masası olduğunun bilincindedirler. Bekledikleri doyurucu sonuçları elde etmek değil, varlık şartlarını korumaya yetecek olanaklardır.

İşverenler ve Hükümet masada, ekonomik darboğazın veya IMF sıkboğazının «mağdurları» pozunda, işçileri «sözünün eri» olmaya davet ediyorlar. «Toplumsal Anlaşma»yı hatırlatıyorlar. İşverenlerin ve hükümetin ileri sürdüğü şartlar, IMF şartları olarak şekilleniyor.

Düzenin yasaları işverenlerden yana işlediği için, onlar ücret pazarlığında şimdilik oldukça rahatlar. Masanın ucuna kurşun kalemle 140 TL. yazan işverenler, bu rakamın «resmi ve bilimsel» ölçüsüne de itiraz etmeyecekler, hükümetir teklifi olan 170 lirayı benimseyecekler.

İşçiler 400 lira talep ediyorlar. İşgücünün fiyatı, yani asgari ücret, 400 liralık boyutuyla ne işverenlerin, ne hükümetin, ne de IMF'nin işine geliyor. Onlar özellikle içinde bulunduğumuz koşullarda, ulusal gelirin yeniden paylaşımına ilişkin talepleri hiç de hoş karşılayacak durumda değiller. Hatta onlar, işçilerin, mevcut geçim indeksi içindeki konumlarını muhafaza etmelerini de, Türkiye'nin içinde bulunduğu «ekonomik darboğaz» yüzünden «lüks» bulmaktadırlar. Sürekli yinededikleri çözüm yolu, «bütün toplum kesimlerinin fedakarlığı», işçilerin hayatında «tükenen canın yerine konmasından fedakârlık» olarak somutlanıyor. Bunun rakamsal ifadesi ise, asgari ücretin 140-170 lira arasında bir yere oturtulması!

Asgari ücret pazarlığı, sosyal demokrasinin kime ne ölçüde yakın olduğunu, soyut siyasal değerlendirmelerden farklı olarak somut ve matematiksel kesinlikle ortaya koyuyor.

İşveren teklifi olan 140 lira ile, işçilerin talebi olan 400 lira arasında sosyal demokrasinin seçtiği konum, onun siyasal koordinatlarıdır. İşverenlere 30 lira uzaklıkta olan sosyal demokrasi, işçilere ve dolayısıyla emekçi kitlelere 230 lira yakınlıktadır!

Pazarlığın «sessizce» sürüyor olması, sonucun taraflarca itirazsız kabul edileceği anlamına gelmez. Buna zaten hayatın kendisi izin vermez. Tarafların pazarlığı «işgücünün fiyatı»nın tartışılması çerçevesinde kaldıkça kapitalizm istese bile «sözünün eri» olamaz. İşçiler bu pazarlığın boyutlarını, toplumsal servetlerin yeniden paylaşımı düzeyine çıkarabildikleri zaman Türk-İş'in «sözünün eri» olması da birşey ifade etmeyecektir.

Çünkü, enflasyon hızının yüzde 60'ın üzerinde seyrettiği işçilerin ücret sorununu, öteki bağlantılar içinde düşündüğü, asgari ücret pazarlığının, siyasal içerikli pazarlıkların yanında ikinci plana düştüğü Türkiye'de, ücretlerin «yükselen» grafiği, emekçi sınıf güçlerimizin yükselmekte olan topyekûn kurtuluş mücadelesine denk düşüyorsa bir anlam ifade edebilir.

Gericiliğin Şovenizm Çığırkanlığı

Emperyalist basın ve Türkiye gerici çevrelerinin borazanlığını yapan gazeteler «bölücülük» âvâzelerini her geçen gün biraz daha yoğunlaştırıyorlar.

Her gün, Tercüman, Aydınlık, Son Havadis ve benzeri gazeteler emperyalistlerin ve yerli işbirlikçilerinin emelleri doğrultusunda şovenist ve anti-demokratik tahriklerini geçtiğimiz hafta daha da şiddetlendirdiler.

Bu çevreler Bayındırlık Bakanı ve Mardin Milletvekili Şerafettin Elçi'nin «Türkiye'de Kürtler vardır ve ben de Kürdüm» şeklindeki demeci ve bu demecin gene kendisi tarafından teyid edilmesi karşısında isterik çığlıklarla çığırkanlıklarını daha da arttırdılar.

Şerafettin Elçi, bakan olduğundan beri, faşistler, tüm gericiler ve kabinedeki malûm bakanlar tarafından boy hedefi seçilmişti. Son zamanlarda emperyalizmin ve gericiliğin «bölücülük» üzerine arttırdıkları spekülasyonlar ve bu sözlerin ardındaki planlar nedeniyle, Elçi kabine içinden kurban edilmek istenen kişiydi. AP Milletvekili olduğu sıralarda tekeli sermaye açısından Elçi'ye zeval yoktu. Ama kabinenin daha ilk toplantısında TCK'nun 141 ve 142'nci maddelerinin kaldırılmasını Hükümet Programına aldırılmayı savunan Elçi, hemen şimşekleri üzerine çekmiş ve o zamana değin her nasılsa hatırlanmayan Sıkıyönetim Mahkemeleri dosyaları su yüzüne çıkartılmıştı. Daha sonra, Elçi'nin çeşitli demecileri ve bakanlıkta izlediği kadrolaşma politikası aynı çevrelerin sürekli eleştirilerine yol açtı.

Bütün gericiler, şovenler, ulusal demokratik haklara düşman olanlar, insan haklarına, düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne tahammülü bulunmayanlar, kabinede Elçi'ye de tahammül edemediler. Ve yeni mizansende onun adını ön plana çıkarmayı kendi hedeflerine uygun gördüler.

Gerçekte mesele bir Şerafettin Elçi sorunu değildir. Ulusal demokratik hak ve özelemlere yönelik düşmanlıklar ve yeni tertipler sorunudur. Sosyal demokrasinin egemen gericiliğe daha fazla teslim olması sorunudur. Ama, bilinmelidir ki, teslim olan CHP'dir. Ulusal demokratik ve topyekûn emekçi halk muhalefeti değildir.

ALTILAR MUHTIRASI VE...

Uyumsuzluk Üzerine Kurulu Uyum

Altılar muhtırası ardından on altı saat süren kabine toplantısının sonucu, hükümet içinde hemen her konuda «uyum» olduğunun «ilanı» ile açıklandı. Tabii bu açıklamadan herkesin anladığı şey aynı oldu: hükümet içinde uyumsuzluk devam etmekteydi! Ne ki, açıklamanın kendisini de yabana atmak yanlış olur. Hükümet içinde en azından uyumsuzluk üzerine kurulu bir uyum olmasaydı, niçin Başbakan hükümetin uyum içinde olduğunu açıklasındı? Üstelik niçin, muhtıracı bakanlar da, onların görüşlerine katıldıklarını söyleyen üç başka bakan da Başbakanın bu görüşünü desteklesinlerdi?

Gerçek şu ki, hükümet içinde üç aşağı beş yukarı uyum vardır. Uzun kabine toplantısının sonucu bunu bir kere daha doğrulamıştır. Uyumsuzluk, kabinenin izleyegeldiği siyasetle, ka-

binede ve Parlamentoda çoğunluğu elde tutan Cumhuriyet Halk Partisinin yıllardanberi halka yaptığı vaatler ve halkın bugünkü somut koşullarda ondan bekledikleri arasındadır.

CHP 1971'den bu yana her fırsatta, özellikle her seçim öncesinde, halka ucuzluk vaatmiştir. Oysa, bir buçuk yıllık iktidarında halka pahalılıktan başka bir şey getirmemiştir. Halka daha çok demokrasi vaatmiştir, getire getire sıkıyönetim ve Meclislerle sunulan, demokrasiyi büsbütün kısıtlayıcı yasa tasarıları getirmiştir. Şimdi de Başbakanın ağzından «bölücülük» çığırkanlarının gönüllerini ferahlatan beyanlarla daha çok sıkıyönetimli, daha çok baskılı karanlık bir gelecek vaatmektedir. CHP halka bağımsızlık vaatmiş, ama bağımsızlık yolunda tek bir somut adım atmadan «bağımsızlık» lâfını dış kredi için pazarlık masasına sürmüştür.

Bir buçuk yıllık CHP hükümeti bütün bunları altı muhtıracı bakanın görüşleriyle uyum içinde yapmıştır. Ve bunları yaparken, kendisinin iktidar olmasında başlıca âmil olan kitlelerin özlemleriyle bu yapılanlar arasındaki uyumsuzluğu görmezlikten gelmiştir. Onun içindir ki, saatler süren kabine toplantısı sonunda bir kere daha ilân edilen «uyum»u fazla yadırgamamak gerekir. Ondan önceki uyumsuzluk ise, gerici güçlerle uyum sağlamak, şimdiye kadar CHP'nin yaptıklarının mevcut somut koşullarda onlara yine de yetmediği gerçeğinin ifadesidir. Altılar ve onların ardındaki güçler daha çok pahalılık, daha çok sıkıyönetim, daha çok anti-komünizm, daha çok dışa bağımlılık istiyorlar. CHP'nin sağ sosyal demokrat yöneticileri ise, bundan kaynaklanan bir uyumsuzluğa tahammülleri olmadığı için, onların isteklerini zaten yapmaya hazırlandıklarını ilân ederek uyumsuzluğu uyuma çeviriyorlar!

Böylece bugünkü sosyal demokrat hükümetin sık sık kendi «alternatif-siz»liğini ileri sürmekle ne demek istediği daha bir açıklığa kavuşuyor: emperyalizmin ve tekellilerin dayattığı talepleri yerine getirmekte böylesine uyumluluk göstermeye çabalayan bir iktidarın alternatifi niçin yine kendisi olmasın.

Doğu'da tedhiş Çeteleri Egemenlerin Hizmetinde

Maceracı ve anarşist grupların «eylem» adı altında sebep oldukları olayların emekçi halk hareketine verdikleri zararlar egemen gericiliğin özellikle Doğu Anadolu'ya dörük hepsaplarına yardım etmektedir.

Çeşitli isimler altındaki anarşist ya da maocu gruplar ulusal demokratik güçler arasında yer alan çeşitli siyasetlere mensup kişilere silahla saldırmakta suikastlere başvurumaktadırlar. Gene aynı gruplar kendi aralarında da benzer çatışmalar yaratmaktadırlar.

Bu grupların içinde ajan provakörler ve karanlık ruhlu kişiler cirit atmaktadır. Doğu'nun birçok ilinde ve ilçesinde faşistler tutunamadığı için oralarda devrimci, demokratik güçlere ve kişilere yönelik saldırılar ve cinayetler söz konusu tedhiş çetelerinden gelmektedir.

Bu terör gruplarını ulusal demokratik bir unsur olarak saymaya imkân bulunmadığı gibi, çoğu kez bunların eylemlerini siyasal nitelikli olarak kabul etmek dahi zordur. Herhangi bir ideolojiye ya da siyasal çizgiye sahip

olmayan, tek işleri devrimcilere ve idarecilere saldırmak ya da — yukarıda belirttiğimiz gibi — kendi aralarında çatışmak olan bu kişiler bölge halkını bezdirmişlerdir.

Adı geçen ahbap çavuş çetelerinin en tehlikeli yönlerinden birisi de, Doğu'daki çeşitli ilçelerde varolan aşiret ayrılıklarını körüklemeleri, belli bir aşirete yaslanmaya çalışarak, diğer aşiretlere mensup kişilere saldırımlarıdır. Feodal geleneklerin ve aşiretler arasındaki düşmanlıkların güç-

Demokratik Örgütlerden Haberler

TOB - DER VE TÜM - DER'DE DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİ GRUPLAR YENİ BAŞARILAR SAGLADILAR

TÖB - DER ve diğer demokratik örgütlerin kongreleri devam ediyor. Yapılan şube kongrelerinde alınan sonuçlar, demokratik örgütler içinde kitle çalışmalarını sürdüren Demokratik Merkeziyetçi grupların tek başlarına ya da dahil oldukları ittifaklarla yönetime geldikleri görülüyor.

● Geçtiğimiz hafta içinde yapılan TÖB - DER Trabzon şubesi seçimlerinde Demokratik Merkeziyetçiler 240 oy alarak yönetime seçildiler. Seçime katılan öteki gruplardan Birlik ve Dayanışma 172, Halkçı - Eğitimciler 154 oy aldılar. Şube yönetiminde kongre öncesinde Birlik ve Dayanışma - Halkçı Eğitimciler ittifakı bulunuyordu.

● Geçtiğimiz hafta içinde yapılan TÖB - DER Bursa şubesi kongresinde Demokratik Merkeziyetçiler yeniden ve 285 oyla yönetime seçildiler. Seçimlere katılan gruplardan Demokrasi İçin Birlik - Halkçı Eğitimciler İttifakı 146, Devrimci Öğretmen 64, Birlik ve Dayanışma 19 oy aldılar.

● Geçtiğimiz hafta yapılan Van TÖB - DER şubesi kongresinde Demokratik Merkeziyetçiler - Özgürlük Yolu ve Devrimci Demokrat öğretmen guruplarının oluşturdukları ittifak yönetime seçildi.

Yönetime gelen ittifakın 70 oy aldığı kongrede, Halkçı Eğitimciler - Demokrasi İçin Birlik ve Birlik Dayanışma Gruplarından oluşan üçlü ittifak 60, öteki gruplar da toplam 40 oy aldılar.

● TÖB - DER Akyazı şubasının geçtiğimiz hafta yapılan kongresinde Demokratik Merkeziyetçiler 103 oy alarak yönetime seçildiler. Yönetimi kaybeden Birlik ve Dayanışma gurubu 85 oy alabildi. Ayrıca TÖB - DER Gemlik şubesi kongresinde de yönetime Demokratik Merkeziyetçi gurup seçildi.

● TÜM - DER Adapazarı şubesi kongresinde, PTT Başmüdürünün on milyonu aşan yolsuzluğunun CHP ve hükümet nezdinde protesto edilmesi kararı alındı. İrili ufaklı, bütün grupların oluşturdukları ittifak listesine karşı Demokratik Merkeziyetçiler seçimleri kazanarak yönetime geldiler. Kongre sonucunda Turan Ergün başkanlığa, Tekin Demirel sekreterliğe, Süleyman Taşkın saymanlığa seçildiler. Yönetim Kurulu üyeliklerine ise Metin Aydın ve Hacer Şakar getirildiler. Geçtiğimiz hafta içinde kongreleri yapılan TÜM - DER Gerede ve Düzce şubelerinde de seçimleri Demokratik Merkeziyetçi guruplar kazanarak yönetime gelmişlerdir.

lü olduğu birtakım ilçelerde sözkonusu çetelerin başvurdukları «eylemler», egemen sınıfların bugüne değin izlediği politikalara yardımcı olmaktadır. Feodal şartlanmalardan yararlanan ve merkezî otoriteyle bütünleşmiş bulunan aşiretlerin önde gelen egemenleri, kendi konumlarını ancak aşiret ayrılıklarını diri tutarak ve Doğu'lu emekçileri bu yolla birbirlerine düşman kılarak sürdürme gayretindedirler. İşte adı geçen tedhiş gurupları da, bir yandan karanlık mihrakların güdümünde emperyalizmin ve Türkiye burjuvazisinin hak ve demokrasi düşmanı, anti - demokratik ve şovenist emellerine hizmet ederlerken, aynı zamanda işbirlikçi nitelikteki Kürt egemenlerinin, aşiret şeflerinin yerel gericiğin bölgedeki amaçlarına alet olmaktadır.

Doğu'daki terör çetelerinin son zamanlarda faaliyetlerini artırmaları bir rastlantı değildir. Emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin Doğu'ya dönük hesaplarının son günlerde ön plana çıkmasıyla, tedhişçilerin gayretlerinin artması arasında yakın bir bağlantı vardır.

Sosyalistler başta olmak üzere tüm devrimci, ilerici ve ulusal demokratik güçlere düşen görev halk ve demokrasi düşmanı yeni mizansen içinde piyon görevi gören bu çetelere karşı uyanık olmak, onların provokasyonlarını boşa çıkarmaktır.

CIA AJANLARI DOĞU'DA CIRIT ATIYOR

Amerikan emperyalizminin kanlı casusluk ve polis örgütü CIA'nın öteden beri Türkiye'de ve Doğu Anadolu'da karanlık faaliyetler sürdürdüğü herkesçe bilindir.

Son zamanlarda bu faaliyetlerin daha da yoğunlaştığı göze çarpmaktadır. Emperyalistler, basın ve yayın ajanları ya da organları yoluyla Doğu'ya dönük yeni tertipler içindedirler. Bu amaçla, CIA bir yandan Batı basınında ve Türkiye gerici basınında kuru güdültü koparıırken, öte yandan eskiden beri Doğu Anadolu'da angaje ettiği kiralık kişilere yeni misyonlar yüklemiştir.

Öte yandan, İran'da diktatörlüğün yıkılmasından sonra, çok sayıda Amerikan ajanı sınırı geçerek, Doğu Anadolu vilayetlerine yayılmışlardır. Bu CIA ajanlarının bir kısmı, gizli servislerin yardımıyla ülkelerine gitmişler, ama bazıları da bölgede kalarak kendi adamlarıyla ilişkiye geçmişler, birtakım yeni karanlık tertiplere başlamışlardır.

CIA'nın, İran'dan gelen yeni elementlerle takviye edilmiş kadrolarının Doğu illerindeki faaliyetleri bölgedeki sosyalistlerin ve ilericilerin dikkatinden kaçmamaktadır.

1 Mayıs'ı Engellemek İsteyenler ve Arkadan Hançerleyenler

1 Mayıs 1979'un, bundan önceki yıllarda olduğu gibi, gene Taksim 1 Mayıs alanında kutlanması için tüm demokratik güçlerin çabaları ve hazırlıkları sürerken, gericiler koro halinde 1 Mayıs kutlamalarına karşı kampanya açtılar.

Faşistler ve gericiler, 1 Mayıs öncesinde, işçi sınıfına, tüm emekçi örgütlere karşı en ilkel şekilde saldırıya ve gerginliği arttırmaya çalışıyorlar.

Bu durumda hükümetin izlediği olumsuz ve anti - demokratik yol da ayrı bir önem taşıyor. Başbakan Ecevit, konuyla ilgili olarak bir gazetecinin sorduğu soruya cevaben, «DISK'in silahlı kuvvetlere yardımcı olduğunu» söyleyerek, 1 Mayıs törenine izin verilmek istenmesinin sorumluluğunu sıkıyönetime bağlayıp işin içinden kolayca çıkmak istedi.

İktidarın bu kaçamak görünümü tutumu tümüyle anti - demokratiktir. Çünkü hukuk kuralları açısından sıkıyönetimin hükümet emrinde olması gerekir. Esasen «esgüdüm kurulu» da bu amaçla oluşturulmuştur ve Başbakan Ecevit'in başkanlığında çalışmaktadır.

Durum böyleyken, hükümet sanki meselede taraf değilmiş gibi davranamaz. Böylesi bir tutum en azından içtenliksizdir. Sosyal demokrasi, bu tavırla, işçilerin ve tüm emekçilerin 1 Mayıs'ı kutlamaya uğraşmalarının karşısında olduğunu ortaya koymuştur.

Öte yandan DISK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar, DISK'in 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlamaya kararlı olduğunu açıkladığı için «halkı isyana teşvik» iddiasıyla, gözaltına alınarak sıkıyönetim savcılığında ifade vermiştir. Savcılığın tutuklama istemini mahkeme kabul etmeyince Işıklar serbest bırakılmıştır, ama 1 Mayıs 1979 kutlamalarına yasak koyma niyetleri sona ermemiştir.

Bilindiği gibi, bugün 1 Mayıs bayramı, bazı azıllı faşist rejimler hariç dünyanın dört bir yanında yasal şekilde kutlanmaktadır. Hatta, hatırlanacağı üzere, 20. nci yüzyılın ünlü faşistlerinden Franko bile, kendi iktidarının son zamanlarında 1 Mayıs'ların yasal olarak kutlanmasının önüne geçememiştir.

Buna rağmen, sosyal demokrat bir iktidarın işbaşında bulunduğu Türkiye'de hükümetin 1 Mayıs kutlamala-

rına karşı tavır alması gerçekten ibret vericidir ve CHP'nin gericilik karşısındaki teslimiyetinin hangi boyutlara vardığını acı bir ifadesidir.

Öte yandan Türk-İş Genel Kurulu da bu konudaki tartışmalara sahne oluyor. MHP ve AP yandaşları 1 Mayıs'a saldırırlarken, birçok delege de Türk-İş yöneticilerinin her yıl 1 Mayıs'da yurt dışı kutlamalarına katıldıklarını, ama Türkiye'de törenlere karşı tavır aldıklarını söyleyerek, bu ikiyüzlülüğü sergilemişler ve Türk-İş'in 1 Mayıs törenlerine katılmasını istemişlerdir.

Oysa şu anda 1 Mayıs töreni, her şeyin ötesinde bir demokrasi sorunu hâline gelmiştir. 1 Mayıs'ın Taksim'de kutlanması işçi sınıfının ve tüm ilerici güçlerin bir geleneği olmaktan da çıkmış, doğrudan doğruya demokratik bir göreve dönüşmüştür.

Ne yazık ki, bu gerçeği anlayamayanlara birtakım ilerici ve demokrat yazarlar da katılmışlardır. Bunlar kendi köşelerinden yaptıkları yayınlarla 1 Mayıs 1979'un İstanbul'da kutlanmasından ödün verilmesini tavsiye ediyorlar. Meselenin, emekçi sınıflar ve tür demokratik güçler açısından taşıdığı hayati ötemi kavrayamıyorlar. Onlar, «ilericilik» adına birçok kez olduğu gibi, şimdi de 1 Mayıs'dan ödün vermeyi isterlerken, gerçekte demokrasiden ve demokratik haklardan geri çekilmeyi, kazanılmış bir demokratik mevziyi terketmeyi istiyorlar. Böylelikle, bu hazin tabloda, kuyruğuna takıldıkları sosyal demokrasinin gericiliğe teslimiyet politikasına suç ortağı olarak, gerici güçlere ve 1 Mayıs üzerinde konulmak istenen yasağa «sol» adına icazet veriyorlar.

Böylesi yazarların izlediği bu tutum gerçekte işçi sınıfının ve emekçi sınıf güçlerimizin, genel olarak demokrasinin arkadan hançerlenmesinden başka bir şey değildir.

Maoculuğa Karşı Olmak Demokratlığın Göstergesidir

Maocu Aydınlik gazetesi «1. Kuruluş yıldönümünü» Ankara'da kutlamış! Anti-komünizmin ve halk düşmanlığının Bab-ı Ali'deki bu yeni konuşu, gerici ve emperyalist işbirlikçisi konumunu pekiştirmek ve bunu «sol» maskesiyle sürdürebilmek bakımından, kendini «meşru»laştırmanın pek çok yolunu denedi ve denemeye devam ediyor. İşçi sınıfı sosyalizminin aralıksız çabaları bu gerici ve karanlık akımın içyüzünü geniş kitleler nezdinde açığa çıkarmış olmakla birlikte, kimi demokrat kişilerin maoculuğa karşı açık bir tutum alamadıkları, hattâ onun kendini meşrulaştırma çabalarına zaman zaman alet oldukları görülebilmektedir. Aydınlik'ın 1. kuruluş yıldönümü kutlama toplantısına katılım ve müseccel sayısız anti-komünist ve birçok burjuvanın yanısıra, bazı demokratların da katılması bunun kanıtı sayılmalıdır. Halk ve demokrasi düşmanlarının Maoculara artan muhabbetlerine şaşılacak bir yan yok. Ama Aydınlik'ı hâlâ «Sol» sayan birkaç demokrata söyleyeceğimiz bir çift sözümüz var!

Bu gazete Türkiye'de gericiliğin yeni bir alternatifi olma gayretindedir. Politikasının temelini, milliyetçi eğilimleri mümkün olduğunca besleyip kendi mihverinde toplamak ve bu alanda MHP ile amansız bir rekabet gütmek hevesi oluşturuyor. Bu, anti-sovyetizme ve şovenizmin en rezil yollarına sarılmalarını zorunlu hâle getiriyor. Katıksız bir anti-komünizm olan maocu politikanın günümüz koşullarında demokrat olmakla en küçük bir bağlantısını kurmanın olanağı yoktur. «Kutlama toplantısı» na çiçek göndererek başarı dileğinde bulunanların kimliği, maoculuğa karşı ne denli titiz ve uyanık olunması gerektiğini, bu akıma hoşgörülle bakmanın bile demokratlıkla asla bağdaşmayacağı göstermeye yetiyor. Özellikle içinde bulunduğumuz günlerde hak ve özgürlükler üzerinde daha koyu baskı yollarının denendiği, temel insan haklarına ve ulusal demokratik gelişime karşı yeni saldırıların tezgâhlanmak istendiği gözden kaçırılmamalıdır. Bugüne değin güttüğü gericilikle, milliyetçilikle, egemen güçlerin sadık bendesi olan Aydınlik'ın bu tezgâhın işleyen dişlilerinden biri olduğu da unutulmamalıdır. Aydınlik'ın, sıkıyönetimi hararetle desteklediği, Rauf Tamer ve Hüsamettin Çelebi gibi birkaç azıllı anti-komünistten başkasının desteklemediği bilinmelidir. Faşistlerin ve maocuların etki alanları ve bunun için başvurdukları yöntem ve araçlar, dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiye'de de çalışmaktadır. Bunların safına, demokratlığına gölge düşürmeden uğrayıp söyle bir «sohbet» yapılabileceğini umanlar, kendi konumlarını bir kere daha gözden geçirmelidirler.

Her zaman belirttiğimiz gibi, Maoculuğa karşı olmak, günümüzde demokrat olmanın koşullarından biridir.

İran'da Yeni Çatlaklar

İran devriminden sonra belli belirsiz gelişen ayrılıklar, İslâm Cumhuriyeti yönetiminde bulunan ve aynı zamanda «Ulusal Cephe» nin önderliğini yapan Sencabi'nin istifa etmesi, öte yandan Humeyni'ye karşı Telegani lehinde genişleyen gösterilerle giderek derinleşmiştir.

İran'da çeşitli güçler arasındaki çatlaklar Humeyni'nin solundan başlayan ve TUDEH'e kadar varan siyasi yelpazenin içindeki ayrılıklardan kaynaklanmaktadır. Bu ayrılıkların gide-

rek derinleşmesindeki en önemli faktör, Şah'a karşı ortak mücadele yürüten güçlerin devrimden sonra ortak bir cephede birleşmemeleridir. Cephenin oluşmaması ise, devrimden önce birarada bulunan güçlerin karışıklığının ileri gelmektedir. Nitekim bu kargaşadan doğan çatlaklar süreç içinde giderek derinleşmiştir.

Konuya açıklık getirmek için İran hareketinde yer alan güçlerin bir ayrımının yapılması gereklidir. Başını Ayetullahların çektiği dinciler arasında kabaca üç eğilim bulunmaktadır. Birincisi, «El-Hak» mücahitleri adı verilen militan grubun temsil ettiği demokratik eğilim; ikincisi, halkın talepleriyle ilgilenen, ancak dini ku-

Talegani (solda) ve görevinden istifa eden Dışişleri Bakanı Kerim Sencabi

AFRİKA'DA GELİŞEN ULUSAL BAĞIMSIZLIK

Selçuk Çalhan

Gelişen Dünya Devrimci Süreci içinde Afrika halklarının verdikleri mücadele önemli bir yer tutmaktadır. Bunun nedeni, yeni sömürgecilığe karşı ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesinin her geçen gün Afrika'da biraz daha yükselmesidir. Afrika'nın son yıllarda en fazla sözü edilen yeri ise, pretorya ırkçı rejimine karşı yoğun bir mücadelenin sürdüğü Güney Afrika'dır.

Güney Afrika'da gelişen ulusal ve sosyal kurtuluş hareketini engellemek için emperyalizm çeşitli oyunlar denemektedir. Bu oyunlardan en sonucusu, siyahların da belli bir oranda Güney Afrika meclisinde temsil edilmesini öngören «seçimler» in yapılmasıdır. Ancak, Güney Afrika yurtseverleri bu oyuna, gelmemekte, oyunu boşa çıkarmak için mücadele vermektedirler.

Emperyalizm, Afrika'yı kolay kolay bırakmak istememektedir. Çünkü, Afrika emperyalizmin iştahını kabartacak kadar çok yeraltı zenginliklerine sahiptir. İkinci olarak, Afrika'da işgücü son derece ucuzdur. Öte yandan, özellikle Güney Afrika, askeri yönden emperyalizm için çok önem taşımakta, emperyalist güçler Güney Atlantığı kontrol edebilmek için bu bölgeyi elde tutmaya çalışmaktadırlar.

Emperyalizm, Afrika üzerinde en gaddar ırkçı baskılardan sözde liberalizme kadar her türlü yöntemi uygulamaktadır. Ancak, uyanan Afrika halkları emperyalizmin tüm baskı ve oyunlarına rağmen bağımlılık zincirlerini kırıyorlar. Ve Afrika halklarının mücadelesi salt ırkçı ve ulusal baskıdan kurtulmanın yanısıra, sınıfsal mücadeleyi de içeriyor.

Afrika'da devam eden, ya da başarıya ulaşmış tüm ulusal kurtuluş savaşları her zaman bağrında sınıfsal içeriği de taşımıştır. Çünkü, Ulusal Kurtuluş Devrimleri çağımızdır, ana olgusu olan, kapitalizmden sosyalizme geçişin doğası ve içeriğiyle sınıfsal bağıdır. Ulusal bağımsızlığını elde eden halklar kendi uluslarının hakim sınıflarını da tasfiyeye yönelerek sınıfsız bir toplum için yola çıkmaktadırlar. Bunun somut örnekleri Angola ve Mozambik devrimlerinde görülmüştür. Angola ve Mozambik'de gerçekleşen devrimler emperyalizme ve ırkçılığa indirdikleri darbeyle Afrika'daki değişimi köklü biçimde etkilemiş, Namibia, Zimbabve ve Güney Afrika'nın ezilen emekçi kitlelerinin mücadelesine güç katmıştır.

Angola, Mozambik, Etopya'da olduğu gibi Güney Afrika'daki ulusal bağımsızlık mücadelesi de ezilen emekçilerin kapitalistlere karşı mücadelesi ile bütünleşmektedir. Bu olgu, Güney Afrika ırkçı rejiminin yok edilebilmesi için, ırkçı rejimi ayakta tutan sosyo-ekonomik yapının değiştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle, Güney Afrika yurtseverleri «siyahların da yönetime katılma» emperyalist oyununa karşı çıkmakta, ulusal bağımsızlığın kazanılmasının yanı sıra tekelci egemenliğin ortadan kaldırılması için mücadele vermektedirler.

Yeni Sömürgeciliğin Afrika'daki çeşitli oyunları ulusal güçlerin deneyimleri ve gelişen mücadeleleri ile boşa çıkartılırken, her yerde yurtseverlerin Yeni Sömürgecilığe ve ırkçılığa karşı sürdürdükleri yigit mücadele Afrika'nın ezilen emekçilerinin kurtuluşunu müjdeliyor.

rallardan ödün vermeyen Humeyni taraftarlarının oluşturduğu merkezci eğilim; üçüncüsü, Şah yönetimini anayasal bir monarşiye dönüştürme arzusunda olan gerici eğilim. Ayrıca, «Ulusal Cephe» içinde sol aydın gruplarla, müslümanlar arasında bölünmeler bulunmaktadır. Burjuvazi de, kendi arasında emperyalizme bağlı tekellerle, ulusal burjuvazi olarak ikiye bölünmüştür. Ve emekçi sınıflarla burjuvazi arasındaki ilişkiler giderek keskinleşmektedir.

İran'daki bu görünüm bize sorunun karmaşıklığı hakkında bir fikir vermektedir. Nitekim, Sencabi'nin istifa etmesi, Talegani'nin Humeyni'ye «küsmesi», Halkın Fedaileri ve El-Hak mücahitlerinin başını çektiği gösterilerin giderek yaygınlaşması bunu göstermektedir.

Ayetullahlar içinde merkezçiler ve gericiler, demokratik eğilimi uzaklaştırmaya çalışmaktadır. Bu, «Ulusal Cephe» dahil olmak üzere Humeyni'nin solunda olan bütün güçleri rahatsız etmektedir. Humeyni inisiyatifindeki yönetiminin tutuculuğu ve diğer güçlerle arasında duvar örmeye başlaması, İran'daki iktidar savaşına yeni boyutlar getirmektedir. Bu gelişimin giderek keskinleşmesi beklenebilir. Humeyni ve Bazergan yönetimine karşı diğer güçlerin ittifakı söz konusu olabilir ve bu da yeni kombinasyonların doğmasını yaratabilir. Keza, Humeyni yönetimine hoşnutsuzluklarını gösteren Kürtler, Beluciler ve Azeriler Talegani'yi desteklediklerini belirtmişlerdir. Bu, giderek, Humeyni - Bazergan yönetimini yalnız bırakabilir.

İran'da emperyalistlerin devrimi durdurma çabalarının tek yolu, TUDEH'in başından beri önerdiği gibi, «ilerlemeden yana olan tüm güçlerin birliğinin sağlanması»dır. İran'da gelişen olaylar bunu doğrulamakta, aynı zamanda güçlerin ayrışmasından ortaya çıkan olumsuzlukla böyle bir birleşmenin temelleri de doğmaktadır.

Huveйда «Masum Bir Kurban» mıydı?

Şah'ın sadık başbakanı Huveyda 13 yıl süren ikbal devrimden sonra idam mangası önünde can verdi. Başta Carter olmak üzere pek çok «hür demokratik rejim» yanlısı siyasi lider ve dünya sağcı basını her zaman olduğu gibi yine «insan hakları» çıgınlıkları

atarak Huveyda'nın idam edilmesini «canilik» olarak değerlendirdiler.

Oysa Huveyda iktidarda olduğu zamanlar «majestelerinin birinci hizmetkârı olduğunu» böbüriyerek söylediler. 1965'den 1977 yılına dek gayretli bir hizmetkâr olan Huveyda, nasıl oluyor da Şah'ın cinayetlerinden habersiz olabiliyordu? Huveyda'nın başbakanlık ettiği dönemde Şah faşizmine karşı çıkan binlerce yurtsever SAVAK zindanlarında işkenceler altında can vermişlerdi. Huveyda, bulunduğu mevkinin olanaklarından da oldukça yararlanmış, İran halkının alınlarından yüklüce bir servet edinmişti.

Huveйда için gözyaşı dökülenler, o zamanlar «insan hakları»ndan hiç söz etmiyor, öldürülen, işkence gören yurtseverler için tek kelime bile söylemiyorlardı.

Aynı «insan hakları» savunucusu baylar geçenlerde Güney Afrika'da ırkçılar tarafından asılan genç Solomon Mahlangu için de tek bir söz söylemediler.

Emperyalizmin riyakâr yüzü halk düşmanı canileri kollayarak bir kez daha ortaya çıkmaktadır.

Moritanya'da Yeni Bir Darbe Daha

**YENİ YÖNETİCİLERİN
AÇIKLAMALARI
BİRBİRİYLE ÇELİŞKİLİ**

Moritanya'da 1978 yılında Uld Dad-dah'ı deviren darbeciler bu kez başka bir darbeyle yönetimden uzaklaştırıldılar. Darbe sonunda Devlet Başkanı Albey Uld Salek yerinde kalırken, «Ulusal Kurtuluş Askeri Komitesi»nce Albay Uld Buseys Başbakan atandı. Yeni askeri yönetim, ülkenin tüm siyasi kurumlarını askıya alarak Ulusal Danışma Konseyini de kaldırdı.

Yeni Başbakan verdiği ilk demeçte, Batı Sahra sorununun «barışçı bir tarzda çözümleneceğini» ve barışın sağlanmasına kadar tüm siyasi faaliyetlerin durdurulduğunu belirtti. Bununla birlikte, Uld Buseys bir yandan halkın kendi kaderini tayin etmesine elverecek bir barışa ulaşmaya ve Cezayir'le yeniden ilişki kurmaya hazır olduğunu söylerken, öte yandan «ülke tehlikede olduğu sürece» Fas ve Fransız askerlerinin bölgede kalmaya devam edeceklerini söylemektedir. Yeni yönetimin bu tutumu Devlet Başkanı Uld Salek'in, Mart sonuna kadar Fas askerlerinin bölgeden çekil-

leceğine dair beyanını tekzip etmektedir. Oysa Fas ve Cezayir kuvvetleri bu bölgeden çekilmedikçe barışçı bir çözüme ulaşılması olanaksızdır.

Bunların yanında «yumuşak» bir darbeye işbaşına gelen yeni yönetim, Sahra halkının haklarını tanımaya en yakın kişileri kesin olarak hükümetten uzaklaştırmıştır. Bu durum, yeni yönetimin, Moritanya'nın POLISARIO Cephesiyle ikili görüşmeleri sürdürmesini şimdiden reddettiği anlamına geliyor.

Moritanya'nın yeni askeri yönetimi, bir yandan barışçı söylemler verirken, öte yandan daha ilk icraatında barışçı bir yaklaşıma ters düşen bir tutum içinde görünüyor. Bu tutum, yeni yönetiminin Batı Sahra sorununa yeni bir bakış ve iyiniyet getirmeyeceğini gösteriyor. Ancak, askeri yönetimin gerçek tutumu bundan sonra uygulamaacağı politikayla netleşecektir.

Küba-SDAC İlişkileri Gelişiyor

POLISARIO TEMSİLCİLERİ KÜBA'DA

Kuruluşunun 3. yıldönümü 27 Şubat'ta kutlanan Sahra Demokratik Arap Cumhuriyeti ile sosyalist Küba arasında ilişkiler gelişmektedir. Son olarak POLISARIO Cephesinden bir heyet Küba'yı ziyaret ederek Fidel Kastro ile görüşmüştür. Siyasi büro üyelerinden oluşan POLISARIO heyetine POLISARIO Cephesi Genel Sekreter Yardımcısı Bachir Mustafa başkanlık etmekteydi.

POLISARIO Cephesinin sosyalist Küba ile ilişkilerini geliştirmesi Afrika'da barış ve bağımsızlık güçlerinin mücadelesine yeni katkılar getirecek, emperyalizme ve emperyalist işbirlikçisi müstevli güçlere karşı büyük fedakârlıkla savaşan Batı Sahra halkının haklı davasıyla uluslararası dayanışmayı güçlendirecektir.

Hür (!) Lübnan Devleti

CAMP DAVID'İN MEYVALARI

Mısır - İsrail arasında varılan «barış» anlaşmasının bölgedeki meyvaları bir bir olgunlaşıyor. Emperyalizm, İsrail'e sağladığı büyük hareket kolaylığı sayesinde bölge üzerindeki hesaplarını ve plânlarını uygulama sahnesine koyabilecek.

Mısır'ın etkisiz hale getirilmesinden sonra sıra Arap halklarının zor yoluyla sindirilmesine gelmiştir. Denenmekte olan provokatif yollar Camp David'in uzantılarından ve emperyalizmin manevralarından başka bir şey değildir. Lübnan'daki yeni gelişmeler bunu kanıtıyor.

Yıllardır Lübnan'ın güneyini İsrail'in ve batılı güçlerin desteğiyle kontrolünde tutan falanjistler (faşist Hıristiyan milisler) Sur kenti bölgesinde «Hür Lübnan» adıyla «bağımsız bir devlet» kurduklarını açıkladılar.

Falanjistler öteden beri ABD'nin ve İsrail'in askeri ve mali desteğiyle Lübnan'ın egemenliğine karşı ülke içindeki rollerini yerine getirmektedirler. Falanjistlerin konumu ve işlevi, hem Filistin Kurtuluş Hareketi'ne Lübnan'da yaşamak ve mücadeleyi sürdürmek hakkını tanımamak, hem de İsrail'in Lübnan üzerindeki işgalci hesaplarına olanak sağlamaktır. Nitekim geçtiğimiz yıllarda, çeşitli provokasyon olaylarını bahane eden İsrail Lübnan'a açık askeri saldırılar düzenleyebilmiştir.

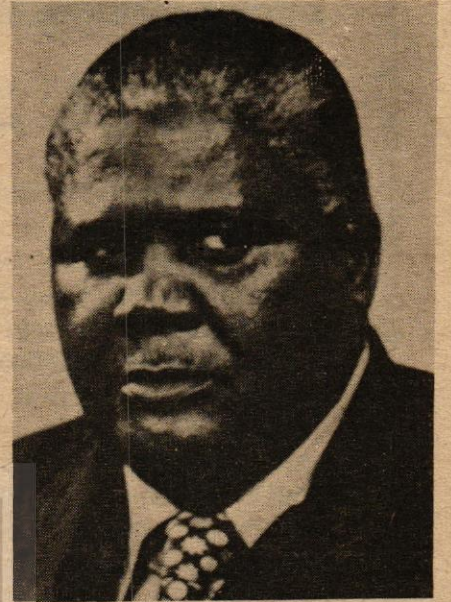
Camp David'in ardından elde ettiği olanakları İsrail bu kez daha ileri mevziler kazanmak için kullanmayı deniyor. İsrail'in kuzeyinde, Lübnan'dan koparılmış bir kukla devlet oluşturmak ve böylece Filistin Kurtuluş hareketine karşı daha ileri mevziler kazanmak emperyalizmin başlıca hedeflerinden biridir. Lübnan'daki Hıristiyan falanjistlerin bu son girişimi, doğrudan İsrail'den kaynaklanmaktadır ve onun işgalci emellerine hizmet etmektedir.

Camp David «barışı» şimdi Arap halklarının hayatı çıkarlarına karşı açıktan saldırılara dönüşüyor. «Hür Lübnan» ilk meyvadır.

ZAPU Karargahına Rodezya Saldırısı

Rodezya'nın ırkçı beyaz azınlık rejiminin askeri birlikleri 13 Nisan sabahı Zambiya topraklarını pervasızca ihlal ederek başkent Lusaka'da bulunan Zimbabve Afrika Halk Birliği Yurtsever Cephe Karargahını ve Yurtsever Cephe lideri Joshua Nkomo'nun evini tahrip ettiler. Nkomo'yu öldürmeyi amaçlayan tepeden tırnağa silahlı özel yetiştirilmiş ırkçı komandolar, hedeflerine ulaşamadılar ama, Yurtsever Cephe karargahı büyük hasar gördü. Kaç kişinin hayatını kaybettiği bilinmiyor.

Bilindiği gibi, Zimbabve bağımsızlıkçı güçleri, Rodezya'da işbirlikçi siyah kukla önderlerle ırkçı rejimin şu sıralarda birlikte düzenledikleri göstermelik seçimleri boykot etmektedirler. Tam seçimlerin arifesinde ırkçıların düzenledikleri bu saldırı olayının Zimbabve halkına gözdağı verme amacını güttüğü açıktır. «Seçimler» dolayısıyla ülkenin her yanında sıkıyönetim ilân edilmiş bulunmaktadır. Bu koşullarda yapılan seçimlerde seçim sandıklarını «korumak» için Rodezya ırkçı birliklerinin yanısıra Güney Afrika Cumhuriyeti birliklerinin de görevlendirildiği haber verilmektedir.

AHMET KAÇMAZ'IN NKOMO'YA TELGRAFİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Rodezya ırkçı beyaz azınlık rejimi askeri birliklerinin saldırısına uğrayan Yurtsever Cephe Lideri Joshua Nkomo'ya aşağıdaki dayanışma telgrafını çekmiştir:

Joshua Nkomo
ZAPU
P.K. 1657
Lusaka - Zambia

Zimbabve toprakları üzerinde kanun dışı egemenliklerini sürdürmeye gayret eden ırkçı beyaz azınlık rejiminin şahsını ve karargahını hedef alan ve kardeş Zambiya'nın başkentinde düzenleme cüretkârlığını taşıyan suikast girişimini nefretle haber almış bulunuyoruz.

Zimbabve halkının, öncüsü ZAPU'nun yönlendiriciliğinde yükselttiği kurtuluş hareketi karşısında gittikçe çaresiz kalan ırkçı, azınlık rejimi sonunun yaklaştığını görmekte ve askeri çılgınlıklarla ömrünü uzatmaya çalışmaktadır.

Partimiz, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, Zimbabve halkının haklı ve onurlu mücadelesini yürekten desteklemektedir. ırkçı rejimin şahsını ve hareketini hedefleyen caniyane girişimini nefretle kınar, size ve değerli ZAPU militanlarına mücadelesinde başarılar dileriz.

Zafer ezilen halklarındır!
Yaşasın ZAPU!
Yaşasın enternasyonalizm!

AHMET KAÇMAZ
TSİP GENEL BAŞKANI

kısa..kısa..kısa

URUGUAY

Fransız Komünist gençlik hareketi, Uruguay'da tüm demokratlara, özellikle komünistlere yapılan baskıya karşı protesto gösterisi yaptı. Açıklandığına göre, Uruguay'da son olarak, diğer pek çok siyasi yönetici ve sendikacılarla birlikte komünist gençlik yöneticisi Leon Lev de tutuklanmıştı.

KOLOMBİA

Kolombiya'lı komünist şair ve sosyolog Luis Vidales geçen hafta tutuklandı ve 15 saat gözleri bağlı olarak ayakta kaldı. Vidales 75 yaşındadır. Kolombia ordusu haber alma servisleri işte böyle çalışıyor. Ancak Luis Vidales Bogota'da çıkan «El Spectador» gazetesine yaptığı açıklamada, tutukluluğu sırasında pek çok subayla konuşma olanağı bulduğunu ve bunların, silahlı kuvvetlerin bazı elemanlarının gerici metotlarını onayladıkları izlenimini edindiğini bildirdi.

CEZAYİR-SSCB

Cezayir Dışişleri Bakanı Ben Yahya, Moskova'ya yaptığı 48 saatlik dostluk ziyaretini tamamladı. Aleksî Kosiğın ve Ben Yahya, Orta Doğu'daki durum tehlikeli geliştiği için, ciddi endişeler taşıdıklarını ifade ettiler. Ben Yahya'nın yaptığı açıklamaya göre, iki ülke arasında her alanda işbirliği için ileri hedefler öngörüldü.

ZAMBİYA

ırkçı Rodezya uçakları Zimbabve mülteci kamplarını iki gün boyunca sürekli bombaladı. Zambiya hükümet sözcüsüne göre ilk saldırıda 138 kişi öldü.

Saldırıları, ırkçı iktidarın seçimleri kendi tarzında örgütlediği sırada oldu. Seçim güvenliği, sayısı çok kabarık silahlı kişilerce sağlanacak ve beyazlar böylece silâhlarla korunarak oy vermeye gidecekler...

Nikaragua'da Kanlı Baskı Harekâtı

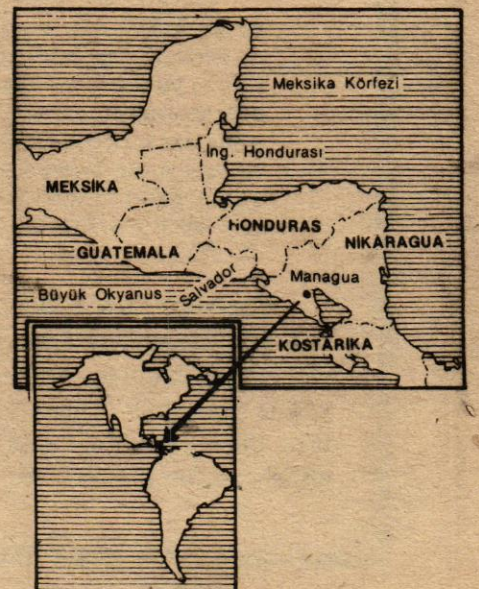
Faşist diktatör Somoza Amerikan tatilinden Nikaragua'ya döndü. Onun dönüşüyle birlikte paralı asker Milli Muhafızların rejime karşı direnen yurtseverler ve sivil halk üzerine saldırıları da şiddetlendi.

Geçen hafta Sandinista gerillalarının ele geçirdikleri Esteli şehri geri alan gözü dönmüş askerlerin şehir ahalisine zalimce saldırdıklarını, hastaneleri basıp yaralıları ve onları tedavi eden doktorları öldürdükleri bildiriliyor.

Somoza ülkeye dönüşünde verdiği demeçte bu baskı harekâtını «muhalifleri yok etmeye yönelik temizleme operasyonu» olarak nitelemiştir. Bununla birlikte halkçı muhalefet güçlerinin silahlı direnişi şimdi ülkenin üç ayrı yerinde birden olanca şiddetiyle ve daha büyük kapsamda devam etmektedir.

ABD destekli faşist diktatör yerinde kalmak ve emperyalizme hizmete devam etmek için daha çok kan dök-

çeğe benziyor, ama halk düşmanlarını bekleyen son onun da yakasına yapışmakta gecikmeyecek.

FAŞİZME GEÇİT V

ÜLKENİN SOMUT ŞARTLARINDAN HAREKET ETMEK ŞARTTIR

Öncelik-sonralık noktasında, ülkemizin özgül şartları, antifaşist iş ve eylem birliğinin yurdun her yerinde ve her aşamasında bir an önce gerçekleştirilmesini dayatmaktadır. Bunun için de, **demokrasi saflarında yer alan partilerin ve siyasî çizgilerin beraberliğine öncelik vermeye çalışarak** iş ve eylem birliğinin kitlesel tabanını genişletecek tüm örgütsel beraberlikler sağlanmaya çalışılmalıdır. Siyasî örgütlerin öncelikle işbirliği sağlanmıyorsa, mesleki demokratik kitlesel örgütler antifaşist işbirliğinde mesafe alınmasını sağlayabilirler. Böylece siyasî örgütlerin cepheleşmesinden önce, kitle örgütlerinin eylem birliği yaygınlık ve etkinlik kazanabilir. Böylesi de kuşkusuz siyasî örgütlerin meydana getireceği kalıcı bir cephenin oluşmasına katkıda bulunur.

Yine böylesi eylem birlikleri sosyalist hareketin birliğine de hizmet eder. Keza siyasî örgütler arasında oluşan işbirlikleri de sosyalist birliği kolaylaştırıp yakınlaştırır. Görüyor ki, antifaşist mücadelenin zaferinin tayin edici şartı olan **sosyalist birlik «olmazsa, olmaz»** bir faktördür ama, bu meselenin çözüme ulaştırılmasında başka öncelikler pekâlâ mümkündür, hatta gereklidir. Bu öncelikler uygulamaya konulduğunda, yani faşist saldırganlığa karşı mücadelede hayatî önemi olan kitlesel iş ve eylem birlikleri hayata geçirilmeye başlandığında hem sosyalist hareketin birliğine doğru hızla mesafe alındığı görülecektir, hem de sosyal demokrasi-den kaynaklanan olumsuzluklarda gözle görülmür bir gerileme meydana gelecek ve demokrasi saflarında yer alanların tümünün oluşturacağı antifaşist cephe hedefi yakılaşacaktır. Böylece sosyalist hareketin birliği ile antifaşist işbirliği birbirlerini tamamlayıp geliştiren bir süreç içine girmiş olacaklardır. Ve bir süre sonra, tayin edici olan sosyalist birliğin sağlanmasıyla birlikte, antifaşist cephenin örgütlenmesi de en yetkin şekline ulaştırılabilecektir. Yeter ki bize yol gösteren işçi sınıfının bilimi, hareket noktamız ise içinde yaşadığımız toplumun somut şartları olsun!

ANTİFAŞİST CEPHEDE İŞÇİ SINIFI PARTİSİNİN ÖNEMİ

Antifaşist cephenin oluşturulmasında işçi sınıfına düşen sorumluluğu **Rapor** şöyle dile getirmektedir:

«Anti-faşist Halk Cephesinin kurulmasında en belirleyici, temel nokta, halkın bu kesimlerinin, özellikle emekçi köylülerin taleplerini - bunlar proletaryanın temel çıkarları doğrultusunda taleplerdir - savunmakta ve proletaryanın taleplerini mücadele sürecinde bu taleplerle birleştirmekte devrimci proletaryanın kararlı davranmasıdır.» (Georgi Dimitrov, Seçilmiş Eserler, Sofya 1972, İng., Cilt 2, sf. 35).

Yazımızın çeşitli bölümlerinde vurguladığımız gibi, ülkemizde «devrimci proletarya» görevini en iyi biçimde sosyalist birliği sağlayarak yerine getirebilir. Ancak bu hedefe varana kadar bize düşen **devrimci partinin toplumsal işlevini etkisiz yerine getirmektir.**

PROLETARYANIN ÖNCÜSÜNÜN TAYİN EDİCİ ROLÜ

Bu nokta son derece önemlidir. Çünkü yazı dizimizin birinci bölümünden de hatırlanacağı gibi faşizmi önlemenin ilkelerinden birisi de antifaşist mücadeleyi yürütecek **güçlü bir devrimci parti'nin** mutlak gerekliliğidir. Bu nokta Rapor'da daha sonra şöyle açılmaktadır.

«Yoldaşlar, bir birleşik cephe kurma mücadelesinde Komünist Partisinin öncü rolünün önemi olağanüstü artmaktadır. İşçi sınıfının birleşik cephesinin aslında tek başlatıcısı, örgütleyicisi ve itici gücü, Komünist Partisidir.

Komünist Partileri ancak kendi saflarını her bakımdan güçlendirdikleri, insiyatiflerini geliştirdikleri, Marksist-Leninist bir siyaset izledikleri ve sınıf güçlerinin mevcut durum ve mevzilenmesini dikkate alan doğru, esnek taktikler uyguladıkları takdirde en geniş emekçi kitleleri faşizme ve sermayenin saldırısına karşı birlikte mücadeleye seferber edebilirler.

KOMÜNİST PARTİLERİN PEKİŞTİRİLMESİ

Altıncı ve Yedinci Kongreler arasındaki dönemde kapitalist ülkelerdeki Partilerimiz şüphesiz ki boyca büyümüşler ve büyük ölçüde çelikleşmişlerdir. Fakat bu başarıyla yetinmek son derece tehlikeli bir yanılgı olur. İşçi sınıfının birleşik cephesi ne kadar genişlerse, karşımıza o kadar daha çok yeni, karmaşık sorunlar çıkacak, Partilerimizin siyasî ve örgütsel pekiştirilmesi için çalışmamız da o kadar daha zorunlu olacaktır. Proletaryanın birleşik cephesi bir işçiler ordusunu öne çıkarır; bu ordunun başında ona hedefler ve yollar gösterecek bir öncü güç varsa işçiler görevlerini yerine getirebilirler. Bu öncü güç ancak güçlü bir proleter, devrimci parti olabilir.

Biz Komünistler bir birleşik cepheyi kurmak için hiçbir gayreti esirgemiyorsak, bunu sadece Komünist Partilerine yeni üyeler devşirmek gibi dar bir amaçla yapıyor değiliz. Fakat birleşik cepheyi güçlendirmeyi ciddi olarak istediğimiz içindir ki, Komünist Partilerini her bakımdan güçlendirmeli ve üye sayılarını arttırmalıyız. Komünist Partilerinin güçlenmesi dar bir Parti sorunu değil, tüm işçi sınıfını ilgilendiren bir sorundur.

Komünist Partilerin birliği, devrimci dayanışması ve mücadeleye hazır olma düzeyleri yalnız bize değil, bütün işçi sınıfına ait soru derecede değerli bir sermayedir.» (a.g.e., sf. 75-76)

Görüldüğü gibi 3. Enternasyonal'in Genel Sekreteri işçi sınıfı partisinin antifaşist mücadeledeki önemini böyle vurgulamaktadır. Yukarıdaki alıntıda dikkati çeken bir nokta da, üye meselesine bakış açılarıdır. Elbette ki işçi sınıfı partileri sırf daha kalabalık olmak için üye kaydetmezler ama proletaryanın mücadeleye etkin ve aktif bir şekilde kitlesiyle seferber edilebilmesi için mümkün olduğu kadar çok üye kazanmak gerektiği de açıktır. Ve ülkemiz şartlarında öncü partinin nicel açıdan hızla güçlenmesinin başta gelen yolu sosyalist hareketin birliğe kavuşmasıdır. Üstelik böylesi bir birlik sosyalist hareket içinde yer alanların aritmetik toplamından daha ileri boyutlar açacaktır. Birliğin getireceği şevk, güven ve coşku sonucunda, en değerli kadro elemanlarının bir çatı altında toplanmasıyla **nitel bir sıçrama**, işçi sınıfının, öncü-

süne kitlesel yönelmesiyle de nicel bir sıçrama gerçekleşecektir. Böylece proletaryanın devrimci siyasi otoritesi oluşturulmuş olacaktır. Antifaşist mücadeledeki diğer zorlukların üstesinden gelinmesinde, işçi sınıfının ve emekçi halkın elinde böylesi bir silahın bulunmasının önemi, herhalde son derece açıktır.

FAŞİZMİN SALDIRILARI KARŞISINDA UYANIK OLMAK

İşçi sınıfının antifaşist mücadelede eylem birliğinin sağlanması, faşizmden çıkarı olmayı diğer toplum kesimleriyle işçi sınıfının antifaşist güç ve eylem birliği ittifakının kurulması ve bütün bunları yönlendirip başarıyla yürütecek bir partinin, proletaryanın devrimci öncüsünün pekiştirilmesi. İşte Rapor'da sıralanan 4 temel ilke den bu 3'ünün hayata geçirilmesi görevi gördüğümüz gibi bütün aciliyetiyle bizleri beklemektedir. İşçi sınıfı sosyalistleri, faşizme karşı mücadele konusunda, bilimsel sosyalizmin klasikleşen ilkelerine harfiyyen riayet etmekle ve gereklerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Üstelik bu kadarı da yetmez. Yazı dizimizin önceki bölümlerinden birisinde verdiğimiz ilkelerin bir dördüncüsü vardır ki, günümüz şartlarında olağanüstü önem kazanmıştır. O da, işçi sınıfının faşizmin tırmanışına ve darbelerine karşı uyanık olması ve gafil avlanmaması gereğini vurgulayan, yani **faşizme geçit verilmemesi için nasıl bir tavır içinde olunması, ne gibi bir politika izlenmesi** gerektiğini belirleyen şarttır.

Bu nokta çok önemlidir. Çünkü, önce 12 Mart döneminin, daha sonra MC iktidarlarının avantajlarını açgözlüce değerlendiren faşist hareket, bugün tüm halk ve demokrasi güçlerini karşı amansız bir saldırıya geçmiştir. Antifaşist saflar ise söz konusu 4 ilkenin herbirisi açısından önemli zaaf ve olumsuzluklar göstermektedir. Faşist saldırganlığın en azından göğüslenebilmesi için söz konusu ilkelerin ilk üçünün hayata geçirilmesinde oldukça mesafe katedilmesi gerektiği açıktır. Ancak bu konulardaki hatırı sayılır eksiklikler ve aksaklıklar devam ediyor diye üzmemeye ve işi oluruna bırakmaya gidilmemelidir. Faşizm olanca azgınlığına rağmen halkın direncini kıramamış, demokrasi güçlerini yıldırıp, sindirememiştir. Bu önemli bir olumluluktur. Antifaşist safların beraberliğini ve dayanışmasını sağlamak için önümüzde hâlâ daha zaman ve fırsat var demektir. Özellikle sosyal demokrasi-nin antifaşist güç ve eylem birliğine karşı olumsuz ve itici tutumlarının etkisizleştirilmesi için büyük çaba gösterilmesi, bunun için de eldeki imkânlar ne olursa olsun faşizme karşı mücadeleye, yurdun her köşesinde, hayatın her alanında hız verilmesi gerekmektedir. Böyle yapılmalı ve alabildiğine uyanık davranılmalıdır ki, faşist hareket işçi sınıfını ve emekçi halkı bastırıp sultasına almasın. Çünkü tarih antifaşist güçlerin zaafı sonucunda faşistlerin iktidarı ele geçirdiklerinin somut örneklerini yazmaktadır. Bu konuda Rapor'da verilen örnekler son derece öğreticidir.

«Meselâ Avusturya Sosyal Demokrat Partisini ele alalım. 1918 devrimi bu partiyi doruk bir mevkiye getirdi. İktidar elindeydi, orduda

ERMEMEK İÇİN-6

ve devlet aygıtında, güçlü mevzilere sahipti. Bu mevzilerden yararlanarak faşizmi daha doğarken boğabilirdi. Oysa o, işçi sınıfının mevzilerini hiç direnmeden bir biri ardısına teslim etti. Burjuvazinin gücünü arttırmasına, anayasayı kaldırmasına, devlet aygıtını, orduyu ve polisi Sosyal Demokrat görevlilerden temizlemesine, silâh ve mühimmat fabrikalarını işçilerin kontrolü dışına çıkarmasına göz yumdu. Faşist haydutların Sosyal Demokrat işçileri katledip cezasız kalmalarına müsaade etti ve faşist unsurların fabrikalara girmelerine imkân veren Hüttenberg Paketi'nin şartlarını kabul etti.» (a.g.e. sf. 70-73).

.....

«Almanya'da faşizmin başarı kazanması kaçınılmaz mıydı? Hayır, Alman işçi sınıfı bunu önleyebilirdi.

Ne ki bunun için birleşik bir anti-faşist proleter cephesini gerçekleştirmesi, Sosyal Demokrat önderleri Komünistler aleyhinde kampanyalarından vazgeçmeye, ve Komünist Partisinin faşizme karşı birlikte eylem için tekrar ve tekrar ileri sürdüğü önerileri kabule zorlaması gerekirdi.

Faşizm saldırıya geçtiğinde ve burjuva demokratik özgürlükler burjuvazi tarafından adım adım ortadan kaldırıldığında Sosyal Demokratların laftan ibaret kalan kararlarıyla yetinmemeli, bütün bunlara Alman burjuvazisinin faşist plânlarının gerçekleşmesini güçleştirecek gerçek bir kitle mücadelesiyle karşı çıkmalıydı.» (a.g.e. sf. 70-73).

.....

«Prusya hükümetinin başındaki Sosyal Demokrat önderleri faşizme karşı savunma tedbirleri almaya, faşist elebaşları tutuklamaya, faşist basını kapatmaya, faşistlerin ve faşist hareketi finanse eden kapitalistlerin maddi kaynaklarını müsadere etmeye, faşist örgütleri dağıtmaya ve silâhsızlandırmaya, vb. zorlamalıydı.» (a.g.e., sf. 70-73).

.....

«Proleter başkaldırı güçlerinin bir köylü savaşıyla öylesine uygun şartlarda bir araya geldiği İspanya'da burjuvazinin ve aristokrasinin zafer kazanması kaçınılmaz mıydı?

İspanyol Sosyalistleri devrimin ilk günlerinden beri hükümetteydiler. Komünistler ve Anarşistler dahil olmak üzere her türlü siyasi düşüncede işçi sınıfı örgütleri arasında mücadeleci bir irtibat kurdular mı, ve işçi sınıfını birleşik bir sendika örgütünde kaynaştırdılar mı? Köylüleri devrimden yana kazanmak için toprak ağalarının, kilisenin ve manastırların bütün topraklarına el konulmasını talep ettiler mi? Katalonya'luların ve Basques'ların ulusal kaderlerini kendilerinin tayin etmeleri için ve Fas'ın bağımsızlığı için mücadele vermeye kalktılar mı?...

Burjuva - toprak ağası gericiğinin ve faşizmin saldırısına karşı birlikte eylem için Komünistlerin sık sık ileri sürdükleri önerileri reddettiler; gericiğinin Cortes'de (parlamento) çoğunluğu ele geçirmelerini sağlayan seçim kanunlarını, halk hareketini cezalandıran ve şu anda kahraman Asturias madencilerinin yargılanmalarında kullanılan kanunları çıkardılar. Toprak için mücadele eden köylüleri Sivil Muhafızlara kurşunlattılar, vb.» (a.g.e., sf. 70-73)

Görüldüğü gibi, faşizmin Avusturya, Almanya ve İspanya'da işçi sınıfını ve demokrasi saflarını yenilgiye uğratmasının önde gelen nedeni,

sosyal demokrasinin faşist saldırganlık karşısındaki tutarsızlıkları ve yanlış politikalarıdır. Sosyal demokrasi faşizme karşı işçi sınıfının kitlesel örgüt ve eylem birliğini sağlamadan yana olacak yerde, burjuvaziyle sınıf işbirliğine gitmiş, işçi sınıfının ve demokrasi saflarının mücadelesini kolaylaştırıp, geliştirecek politikalar izleyeceğine, emekçilerin çıkarlarını hiçe saymıştır. Özellikle hızla tırmanmakta olan gericiğe ve faşizme karşı alınması gereken tedbirlerin devamlı sarsaklanması, işçi sınıfının devrimci politikasından duyduğu ölesiye korku nedeniyle bir türlü antifaşist işbirliğine yanaşmaması, faşistlerin işini büyük ölçüde kolaylaştırmıştır.

SOSYAL DEMOKRASİ TARİHTEN DERS ALMAMAKTADIR

Yukardaki alıntılar, iki açıdan son derece ilginçtir. Birincisi, bugün ülkemizde sosyal demokrasi de, üstelik tarihin verdiği bunca derse ve işçi sınıfı sosyalistlerinin bıkip usanmayan uyarılarına rağmen, geçmişte Avrupa'lı ağabeylerinin yaptıklarını çoğu kez aynen tekrarlamaktadır. Özellikle, faşist saldırı mihrakları üzerine cesaretle ve radikal şekilde gidilmemesi noktasında Avrupalı sosyal demokratlarla yerli sosyal demokrasi arasında «şaşırtıcı» bir paralellik bulunmaktadır. Demokrasi güçlerinin birleştirilmesi noktasındaki olumsuzluk ve iticilik de aynı paralelliği göstermektedir. İlginç olan ikinci nokta ise, örnek verilen her üç ülkede de faşistlerin sosyal demokrasinin kökünü kazımalarıdır. Nitekim bugün ülkemizde de faşistler sosyal demokrasiye karşı benzeri niyetlerini açık etmekte bir beis görmemektedirler. Buna rağmen yerli sosyal demokrasi, ne geçmişteki kendi mahvına sebep olan yenilgilerden ders almaktadır, ne de bugün bizzat faşistlerin açık tehditleri karşısında meselenin ciddiyetini kavrayabilmektedir. Bu yüzden de bindiği dalı kesmeğe devam etmektedir.

Sosyal demokrasi görüldüğü gibi, antifaşist mücadelenin rayına oturtulamayışında başta gelen olumsuzluk kaynağıdır. Ama hep vurguladığımız üzere, onun bu olumsuz tutumundan, onun solunda yer alanlar, özellikle işçi sınıfı sosyalistleri de sorumludur. Çünkü bir ayağı tekelci burjuvazide olan sosyal demokrasi, — günümüzde demokrasi düşmanlığının şampiyonluğunu tekelci burjuvazi yaptığı için — bir türlü tutarlı ve kararlı demokrat bir çizgi izleyemez. Onu bu konuda tutarlı ve kararlı kılacak olan demokrasi mücadelesinin başını çeken işçi sınıfının, onu siyaset arenasında temsil eden sosyalistlerin izleyecekleri doğru politika olacaktır. Şayet burada sağlıklı sollar yapıyorsa, sosyal demokrasinin olumsuzluklarının etkisizleştirilmesi mümkün olmaz. Hattâ o, böylesi durumlarda antidemokratik yollara başvurmanın bahanelerini de bulur ve antifaşist iş ve eylem birliği konusundaki olumsuzluklarını derinleştirir. Nitekim bugün Türkiye'de gözlemlenen budur.

Nelerdir CHP'nin solunda yer alanların sağlıklı solları?

ANTİFAŞİST MÜCADELENİN TEMEL KAPSAMI

Bu çok önemli noktayı ele almadan önce antifaşist birliğin özellikle sosyalistlerle sosyal demokratlar arasında oluşturacak işbirliğinin temel hedef ve kapsamını bir kez daha vurgulamamız yerinde olacaktır. Rapor bu konuda şöyle demektedir.

«Bugünkü aşamada birleşik cephenin temel içeriği nedir ve ne olmalıdır? İşçi sınıfının acil ekonomik ve siyasi çıkarlarının savunulması, işçi sınıfının faşizme karşı savunulması, bütün kapitalist ülkelerde birleşik cephenin hareket noktası ve esas içeriği olmalıdır.

Proletarya diktatörlüğü için mücadeleye kuru çağrılar çıkarmakla yetinmemeliyiz. Kitlelerin hayati çıkarlarından, onların bugünkü gelişme aşamasındaki mücadele kapasiteleri düzeyinden kaynaklanan sloganları ve mücadele biçimlerini bulup öne sürmeliyiz.

Kapitalist yağmaya ve faşist barbarlığa karşı kendilerini savunmaları için bugün ne yapmaları gerektiğini kitlelere göstermeliyiz.

Emekçi kitlelerin hayati çıkarlarının savunulması için, çeşitli eğilimlerdeki işçi örgütlerinin birlikte eyleminin yardımıyla en geniş birleşik cepheyi kurmaya gayret göstermeliyiz. Bu,

Birincisi, krizin sonuçlarını hâkim sınıfların omuzlarına, kapitalistlerin ve toprak ağalarının omuzlarına, tek kelimeyle zenginlerin omuzlarına gerçekten aktarmak için birlikte mücadele;

İkincisi, faşist saldırının her biçimine karşı, emekçi halkın kazanımları ve haklarını savunmak için, burjuva demokratik özgürlüklerin kaldırılmasına karşı birlikte mücadele;

Üçüncüsü, yaklaşmakta olan bir emperyalist savaş tehlikesine karşı birlikte mücadele, böyle bir savaşın hazırlanmasını güçleştirecek bir mücadele demektir.» (a.g.e. sf. 31-32)

Görüldüğü gibi sosyalistlerle sosyal demokratların antifaşist birliğinin «hareket noktası» ve «temel kapsamı» «işçi sınıfının acil ekonomik ve siyasi çıkarlarının korunması» olarak tespit edilmiştir. Yerli ve «Batılı» sosyal demokrasilerin —devamlı dikkati çektiğimiz— farklılıklarına rağmen bu kural bugün ülkemiz için de geçerlidir. Çünkü ülkemizde de antifaşist safların başlıca siyasi güçleri sosyalistlerle sosyal demokratlardır. Geniş çalışanların kitesini antifaşist saflara kazanmak ve emekçileri faşizmin saldırısından korumakla — ki bunun yolu onların en «hayati ihtiyaçlarına» çare bulmaktan geçer — yükümlü olan sosyalistlerin başarısı, sosyal demokratlarla oluşturulacak bir antifaşist iş ve eylem birliğinden geçer.

İşte bu nokta gereğince gözetilmedi miydi sağ ve sol yanılığara düşmekten kurtulunamaz.

(Devam Edecek)

Demokratik Hak ve Özgürlükler İçin

Önceki hafta, değişik siyasal çizgiler arasında, demokratik hak ve özgürlükler uğruna kitle toplantıları yapıldı. Aynı siyasal bütünlükler içinde bulunan güçlerin, ortak hedefler etrafında güç ve işbirliği yapmaları yolunda, şu anda yerel düzeyde de olsa önemli bir adım oluşturan bu toplantılardan Diyarbakır ve Van toplantıları olgunluk ve dayanışma atmosferi içinde geçerken, Mersin mitinginde özellikle belli bir çevrenin grupçu tutumu ve slogan yarışı başlatma, miting alanını kendi grubunun gövde gösterisine dönüştürme gayreti başlıca olumsuzluk kaynağı oldu.

İşçi sınıfı sosyalizmi, eylemde uyum sağlayabilecek yöntemlerde anlaşabilecek siyasal çevrelerle ortak amaçlara yönelik işbirliği politikasını ısrarla sürdürecektir, öncelikle disiplinli, tutarlı ve ciddi davranabilenlerle eylem birliğini geliştirecektir. Grupçuluk ve ayrılcılık anlayışını elden bırakmama eğilimleri ise süreç içinde iflâs edecektir.

Diyarbakır toplantısından

DİYARBAKIR

Demokratik Hak ve Özgürlükler İçin Güçbirliği amacıyla Diyarbakır'da düzenlenen toplantı 14 Nisan Cumartesi günü yapıldı.

Açılış ve saygı duruşundan sonra Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri yaptığı konuşmada güncel ekonomik, sosyal ve siyasal sorunlara değindi.

TSİP Genel Sekreteri, bugün Türkiye ekonomisinin vardığı çıkmazın sorumlusunun emperyalizme bağımlılık ve tekelci sermaye egemenliği olduğunu, sosyal demokrasinin ise kendi sınıfsal ve siyasal yapısı gereği bu bağımlılık ve egemenlik çemberi içine hapsediğini, böylelikle emperyalistlerin yerli tekelcilerin dayatmalarıyla onların isteklerine uygun bir yol izlediğini söyledi.

Sömürücü güçlerle emekçiler arasındaki çelişkinin iyiden iyiye derinleştiği bir noktada iktidar olan CHP'nin, emperyalistlere ve işbirlikçilerine karşı ödün üstüne ödün vererek değişik egemen çıkarlar arasında denge kurma politikası izlediğini, böylelikle çeşitli sağ güçlerin bileşkesi üzerinde hükümet etmek, bu şekilde ayakta durmak için çabaladığını dile getirdi.

Üstüste yapılan astronomik zamlarla, hızla yükselen enflasyon oranıyla, ardarda getirilen devalüasyonlarla, geniş emekçi yığınların yaşama ve çalışma koşullarının daha da kötüye gittiğini, yoksullaşmanın arttığını söyleyen Yusufoğlu, kitlelerin büyüyen hoşnutsuzluğu karşısında faşist güçlerin emekçi halk hareketini sindirmek amacıyla saldırılarını bir yandan yo-

gunlaştırırken, öte yandan bilinçsiz ara tabakalarda «otorite» ihtiyacı yaratmak ve bu otoriteye talip olmak böylelikle bir dizi komployla iktidara gelmek için çok yönlü planlar uyguladıklarını belirtti.

Böylece, emekçilerin ekonomik talepleri yanında siyasal demokrasi uğruna verdikleri mücadelenin de geliştiğini, siyasal demokrasiye karşı egemen baskıların arttığını, sosyal demokrasinin de bu baskılara ortak olduğunu söyleyen TSİP Genel Sekreteri, son zamanlarda emperyalist güçlerin Türkiye üzerinde yeni oyunlar içine girdiğini ifade ederek konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Orta Doğu'da gerileyen konumlarını pekiştirmek, kayıplarını telâfi etmek isteyen ve bu amaçla Türkiye'yi bir NATO ülkesi olarak tahrik etmeye uğraşan emperyalistler, şu günlerde projektörlerini Türkiye üzerine çevirmişler ve Doğu'ya karşı gerici tahriklere yönelmişlerdir. Emperyalist güçlerin haber ajanslarından AP ve UPI bu konuda ısrarlı yayınlara başlamış, İngiliz BBC'de onlara yardım etmiştir. Federal Almanya'nın gerici dergilerinden Stern, aynı tahriklerde rol almıştır. Türkiye'de Tercüman, Her gün, Aydınlık ve Son Havadis vb. gibi gerici gazeteler Amerikan emperyalizminin çıkarları doğrultusundaki bu koroya katılmışlardır.

Öte yandan, İsrail parlamentosu konuyla ilgili bir gizli oturum yaparak, CIA'nın işbirlikçisi gizli siyonist polis örgütü MOSSAD'ın raporları ışığında görüşme açmıştır. Ankara ise uluslar-

arası kurallar bakımından Türkiye'nin içişlerine karışmak olan bu çabalara karşı çıkacağı yerde, aynı mihrakların ağzıyla sovenizmi körükleme yoluna gitmiştir.»

TSİP Genel Sekreteri, Doğu Anadolu'ya yönelik faşist ve sovenist tahriklerin emperyalizmden kaynaklandığını ve bütün kanıtlarıyla görüldüğü gibi, bölgedeki ve tüm ülkedeki demokratik güçleri hedef alırken, aynı zamanda dünya sosyalist sistemine karşı barış ve sosyalizm düşmanı kışkırtmaların sergilendiğini, emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin gene her zamanki anti - demokratizm ve sovenizm silahına sarıldıklarını belirtti.

TSİP Genel Sekreteri, son zamanlarda «bölücülük» adı altında başlatılan soven ve anti-demokratik kampanyanın gerçekte insan haklarına karşı, devrimci, ilerici ve ulusal demokratik güçlere karşı, bölgede barış güçlerine ve Sovyetler Birliği'ne karşı emperyalizmin ve gericiliğin yeni bir saldırısı olarak niteledi. Ulusal demokratik hak ve özelemlere yönelik, bağımsızlık ve demokrasiye barış ve sosyalizme yönelik bu tehdit karşısında temel insan özgürlüklerini ve demokrasiyi kararlı bir şekilde savunmanın taşıdığı öneme değindi.

Yalçın Yusufoğlu, oynanmak istenen çok yönlü oyunda sözde «sol» adına davranan birtakım şiddet gruplarının da rol aldığını birçok provokasyonun tezgahlandığını söyleyerek bu tertipler karşısında uyanık olmak ve tüm ilerici güçlerin birliğini, beraberliğini sağlamak gerektiğini vurguladı.

Daha sonra Devrimci Halk Kültür Derneği adına konuşan Bozan Erdem şöyle konuştu:

«Bugün Türkiye'de gerici güçler en azgın bir şekilde baskı ve terörü sürdürmektedir. Bu baskı ve terörün, emperyalist güçlerin girdiği bunalımın Türkiye'ye yansması olduğu bir gerçektir. Emperyalizm Orta Doğu'da büyük bir darbe yemiş, bu darbe sonucu Orta Doğu'daki statüsünü büyük ölçüde kaybetmiştir. Bunun için kaybetmediği statüyü Türkiye'de güçlendirmek amacıyla ekonomik «yardım» ile birlikte büyük siyasi tavizlerin peşindedir. Bu nedenle devalüasyonu dayatmakta, ücretlerin dondurulmasını sağlamak için var gücünü kullanmaktadır. İktidar bu tavizleri verme niyetini açıkça göstermiştir. Bir taraftan zamlar yüzde yüz oranında yükseltilirken, devalüasyonlar uygulanmaya çalışılırken, diğer taraftan ilerici güçleri sindirmek için de çeşitli anti - demokratik yasalar gündeme alınmaktadır. Getirilerek istenen Dernekler yasası, gösteri yürüyüşleri yasası, seçim yasası, polis salâhiyetleri yasası ile dernekler tamamen çalışamaz hale getirilecek, gösteri ve yürüyüş hakkı alabildiğine kısıtlanacaktır.

Gerek zamlar, ücret dondurulması ve gerekse çıkarılmak istenen anti - demokratik yasaların yanısıra, faşist terör de azgınca sürdürülmektedir. Her gün ilerici, yurtsever gençler ve emekçiler sokak ortasında kurşunlanmakta, bu terörün sonucu olarak bugün can ve mal güvenliği büyük bir tehlike altında tutulmaktadır. Bütün bunlar, Türkiye'deki ilerici güçlere büyük görevler yüklemektedir. Emperyalizmin her türlü siyasi ve iktisadi dayatmasına karşı mücadele etmek en acil görevdir. Bunun yanında zamlara, devalüasyona karşı durmak yeni çıkarılmak istenen anti - demokratik yasaların engellenmesi için çaba sarf-

etmek ilericilerin önündeki görevlerin başlıcalarıdır. İlerici güçler bu çabaları sürdürürken, bunların daha güçlü ve etkin olabilmesi için bütünleşmek zorundadırlar.

Bu nedenle, emperyalizme, zamlara, çıkarılmak istenen anti - demokratik yasalara karşı mücadelede güçlerimizi bütünleştirmeye davet ediyoruz.»

İnsan haklarına, demokratik hak ve özgürlüklere, ulusal demokratik güçlere ve tüm devrimcilere, ilericilere yönelik baskı, tehdit ve uygulamalara dikkati çeken Bozan Erdem, sözlerini «Yaşasın tüm demokratik güçlerin güç ve eylem birliği» sloganıyla bitirdi.

İlerici Gençler Derneği adına söz alan Şemsi Araç, Türkiye'de tüm demokrasi güçleri üzerindeki baskıları ve yasakları birer birer dile getirdi, demokratik talepleri belirtti, ortak mücadelenin güç ve eylem birliğinin taşıdığı önemi vurguladı.

Son olarak Devrimci Demokratik Kültür Derneği adına konuşan Kutbettin Aliş, özetle şöyle dedi:

«Günümüzde tüm sömürü ve baskı güçleri, bu sömürü ve baskı yöntemlerini uzun süreli kılabilmenin yollarını arıyorlar. Emperyalistler, sömürgeciler, faşistler, ırkçılar, gericiler, bunların ekonomik ve askeri örgütleri, emperyalizmin uşakları sömürü toplumunu uzatabilmek için doğanın en değerli varlığı olan insanın, insanlık haklarına, temel hak ve özgürlüklerine en azgın saldırıyı yönetiyorlar...

İşte insanlığa yönelik bu tehditlerin nedenini hiç kuşkusuz dünyanın içinde bulunduğu genel durum ile açıklayabiliriz. Ülkemizde ULUSAL DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLERİMİZE yönelik tehditleri kavrayabilir, bunları koruyup geliştirebilmek için savaşım hedef ve yöntemlerimizi doğru saptayabiliriz.

Dünya ölçüsünde KAPİTALİZMDEN SOSYALİZME geçiş çağını yaşıyoruz. İnsanlık SOSYALİST SİSTEM İLE KAPİTALİST SİSTEM arasındaki çelişkinin TEMEL olduğu çağımızda yeni değişim ve gelişmelere tanık oluyor. Emperyalistlerin sömürgecilerin tüm çabalarına, yalan ve demagojilerine rağmen, insanın onurunun çiğnenmediği, temel hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alınmadığı, insanın insanı sömürmediği bir toplumun yaratılabileceği kanıtlanmıştır... Sermayenin ve emeğin uluslararası nitelik kazanması, dünya ölçüsünde sınıf savaşımının ulaştığı en yüksek boyuttur. Bu savaşımın ideolojik temelleri ise doğa ve toplumun bilimsel incelemesine dayanan bilimsel sosyalist öğretidir. Dünya sosyalist sisteminin başını çektiği, kapitalist - emperyalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketlerinin ve ezilen dünya halklarının ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşlarının oluşturduğu güçlü enternasyonal birlik karşısında emperyalizm daha da geriliyor... İnsanların insanlık onuru için, mutlu bir yaşam için sürdürdükleri savaşım her defasında emperyalistlerin, sömürgecilerin, faşistlerin, gericilerin ve onların uşaklarının en azgın saldırıları ile karşılaşılıyor. Sosyalist sistemin kararlı barış ve detant politikasına, nükleer silahların sınırlandırılmasına karşı, silahsızlanma politikasına karşı emperyalistler bölgesel savaşları kışkırtmakta, bu yolla askerleşmiş ekonomisi için yeni pazarlar bulmaya çalışırken, diğer yandan yumuşama politikasını engellemeye silahsızlanmayı hızlandırmaya uğraşılıyor...

Güçbirliği Toplantıları

Emperyalizm ile ekonomik, askeri ve siyasi bağımlılık ilişkileri içerisinde bulunan Türkiye'de, sömürü ilişkilerinin oranına göre, dünya ölçüsünde de emperyalist politikanın doğal sonucu olan insan hak ve özgürlüklerine saygı sorunu karşınıza çıkıyor.

İnsan temel hak ve özgürlükleri, insanların mutlu bir yaşam için savaşmaları, halkımızın ulusal demokratik talepleri, işbirlikçi sömürgeci burjuvazinin uluslararası tekellerin çıkarları doğrultusunda çığnıyor.»

İnsan hak ve özgürlüklerinin ancak sömürsüz bir toplumda gerçek anlamda sağlanabileceğini belirten Kutbettin Aış, bununla birlikte henüz böyle bir sosyal düzene ulaşmamış toplumlarda insan hakları için verilmesi gereken demokratik mücadelenin önemine değindi.

3.cü Ecevit hükümetinin demokratik hak ve özgürlükler konusunda birçok vaatlerle işbaşına geldiğini, fakat ilk günden beri ekonomik ve siyasi bunalımın yükünü emekçi halka yüklemeye çalıştığını, demokratik hak ve özgürlüklerin kararlı savunucuları devrimci demokrat ve sosyalist güçlere karşı tavrı almakla, insan temel hak ve özgürlüklerinden ne anladığını ortaya koyduğunu söyleyen DDKD temsilcisi, getirilen anti - demokratik tasarı ve uygulamalara dikkati çekti.

Bir yandan emperyalist kuruluşların isteklerinin yerine getirilmesiyle, öte yandan, sıkıyönetimle, anti - demokratik yasalarla ve uygulamalarla demokrasinin daha da kısıtlandığını söyleyen Kutbettin Aış, İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si, Helsinki Nihal Senedi, Birleşmiş Milletler kararlarına imza atan Türkiye'nin, ulusal demokratik hak ve özgürlüklere karşı insanlık dışı yöntemlerle tavrı alındığını, prokovasyonların tezgâhlandığını, basın yasasının, dernekler yasasının mevcut halleriyle bile çığnendiğini, bildirilerin yasaklandığını, toplantı ve yürüyüşlerin gerekçesiz engellendiğini, bununla da yetinilmeyerek «İran halklarının kararlı savaşımı bahane edilerek, sözlümona bir üçlü çember oluşturulmaya ve sıkıyönetim alanının genişletilmesine çalışıldığını» söyledi.

Kutbettin Aış, ulusal demokratik hak ve özgürlükler için demokratik güç ve eylem birliklerini geliştirme'nin ve demokratik mevzileri genişletme'nin taşıdığı önemi vurgulayarak sözlerini bitirdi.

MERSİN MİTINGİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Türkiye İşçi Partisi Mersin il örgütlerinin, İGD'nin de katılımıyla, düzenledikleri «Demokratik Hak ve Özgürlükler Mitingi» 14 Nisan günü Mersin'de yapıldı. Mitinge ayrıca SGB, Genç Öncü, DKB ve diğer yerel demokratik örgütler ve DİSK'e bağlı sendikalar da katıldılar.

Miting, TSİP'in teklifini, diğer kuruluşların olumlu karşılması üzerine ortaklaşa gerçekleştirildi ve bu yarıyla, demokratik güçlerin birlik ve beraberliğinin sağlanması yönünde olumlu bir adım sayıldı.

İstasyon Meydanında başlayan mitinge kalabalık bir halk topluluğu ve çevre il ve ilçelerden gelen işçi ve emekçiler katıldı.

Miting'de, sırasıyla, Türkiye İşçi Partisi Tarsus İlçe başkanı ve İGD Mersin Şubesi başkanı birer konuşma yaptılar.

Miting'de son konuşmayı, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan yaptı. Veli Gürcan, içinde bulunduğumuz koşullarda genel demokratik ve siyasal mücadelenin büyük önem taşıdığına değinerek, bu mücadeleyi topyekûn emekçi sınıf güçlerinin, sağlam bir dayanışma içinde bulunarak omuzlaması gerektiğini vurguladı ve bunun için demokrasi güçlerinin, mücadele birliğini kolaylaştıracak tutum ve davranışlar içine girmekte gecikmemeleri gerektiğini belirtti. Demokrasi güçlerinin birliği sorununu yokuşa süren

ve bu yarıyla anti-faşist mücadeleye, bilerek veya bilmeyerek zarar veren ve gurupçulugunu, kendi siyasal güçlenişinin biricik yolu sayan parti ve akımlara dikkatli çeken Veli Gürcan konuşmasını şöyle bağladı:

«Bir arada ve en geniş kitlelerin ortak sorunu olduğundan kuşku duymadığımız demokratik hakları koruma mitinginde bulunduğumuz bu günde bile, az evvel sözünü ettiğim olumsuzluklardan kendini kurtarmayı başaramıyanlarla karşılaşmak zorunda kalıyoruz. 42 ilde birden sürdürdüğümüz kampanyamıza Mersin'de sosyalist birlik politikamızın unsurları olarak gördüğümüz partilerin katılımı gözden uzak tutmadığımız bir ileri adımdır. Ancak, ortaklaşa tesbit edilmiş ilkelere, ortaklaşa düzenlenen bir mitingde uymama hakkını hiç kimse'nin kendisinde görmemesi gerekir. Bu hak, ne başını kuma sokup kendinden başkasını görmezlikten gelmeye çalışanlara, ne de 55 yıl gecikmiş olmanın komplekslerini, istismara dayalı bir politik tutumla yenmeye çalışanlara verilmiştir. Kendine hangi sıfatı yakıştırırsan yakıştır, payeni dilediğince

geniş tut, gerçekliğin karşısında yenilmek zorunda kalacaksın. Çünkü kitleler, birliği zorlaştıranları mahkûm ediyor, birlik taleplerini ileri sürüyor. Aksi davranışları ilke haline getirenler, samimi olduklarına kitleleri inandırmakta zorluk çekerler.

Yaşasın demokrasi güçlerinin birliği.

Yaşasın sosyalizm!»

Mersin Mitingi, sosyalistlerin demokrasi mücadelesinde her zaman bir araya gelebileceklerini ve mutlaka gelmeleri gerektiğini göstermesi bakımından olumlu, ancak bazı çevrelerin ortak mücadelenin ilk deneylerini bile grupçu bir tavırla istismar etmek ve parsa toplamak için fırsat saymaları bakımından da olumsuzluk taşıyordu. «İlerlemeciliğin» bu defa da yine gözler önüne serilen ve eylemin olumlu sonuçlarına gölge düşüren malûm tutumunun yanısıra, mitinge katılan en zayıf gurup olan TİP'in il başkanı miting sonrası verdiği demeçte, ortak bir eylemi partisinin düzenlediğini ileri sürecek kadar gayri ciddi olabiliyordu.

VAN

Demokratik Hak ve Özgürlükler için Güçbirliği yolunda düzenlenen Van toplantısı 15 Nisan günü yapıldı.

Toplantıda ilk olarak konuşan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri, dünya devrimci süreci ile emperyalizm ve uluslararası gericilik arasındaki mücadelenin günümüzdeki başlıca odak noktalarından birisini Orta Doğu ve çevresinin oluşturduğunu emperyalizmin bölgede son bir yıl içinde önemli mevziler yitirdiğini, bu amaçla yörede yeni gerginlik noktaları yaratmaya çalıştığını, şimdi emperyalistlerin Türkiye üzerine eğildiklerini belirtti.

Türkiyede gerek sömürücü, gerekse emekçi sınıfların bunalım tesbitini dile getirdiklerini, fakat bu tesbitin çelişen güçler arasındaki bir görüş birliğini simgelemediğini, tam tersine bunalımın bu denli şiddetli olmasının, emekçilerle sömürücüler arasındaki uzlaşmazlığın vardığı doruktan kaynaklandığını, sosyal demokrasinin iflasının da gerçekte krize uzlaştırmacı çözümler arayan hayalciliğinden ileri geldiğini söyleyen TSİP Genel Sekreteri suçlu Türkiye'nin ekonomik bağımlılığında ve tekeli sermaye egemenliğinde aramak gerektiğini ifade etti. Türkiye'nin öteden beri emperyalistler tarafından bir tarım ülkesi olarak tutulduğunu, kısmi sanayileşmenin ise güdük ve montajcı nitelikte emperyalizmin kontrolünde yapıldığını, yabancı ve yerli tekellerin çıkarları için lüks tüketimin teşvik edildiğini, varılan noktada emperyalist zincirlerin ne denli etkin olduğunun anlaşıldığını söyleyen TSİP Genel Sekreteri, Batı'ya bağımlı kalarak sanayileşmenin mümkün olmadığını, endüstri için gerekli fonların ve teknolojinin Türkiye'ye emperyalistler

tarafından verilemeyeceğini söyledi. Emperyalist finans kuruluşlarının Türkiye'ye devallüasyonu dayattıklarını, ardarda yapılan devallüasyonlarla, Türkiyeli emekçilerin ürünlerinin ve emek güçlerinin Batı karşısında büsbütün değersizleştirildiğini, hükümetin bu durumda emisyon hacmini genişleterek enflasyon oranını hızla arttırdığını, bunun da yeniden devallüasyonu zorladığını, böylelikle devallüasyon - enflasyon - yeniden devallüasyon şeklindeki kısır döngü içinde Türkiye ekonomisinin iflâsa terkedildiğini, bütün bu çıkmazların külfetinin ise emekçilere yüklendiğini, kitlelerin yoksulluğunun ve hoşnutsuzluğunun arttığını belirterek tüm, bu olguları somut örnekleri ile birer birer açıkladı.

Halk güçlerinin çektiği büyük ekonomik sıkıntılarla, politik olumsuzlukların bir bütün oluşturduğunu, siyasal demokrasiye tüm demokratik haklara, ulusal demokratik gelişime ve genel olarak temel insan haklarına karşı çok yönlü, şiddet, saldırı ve baskı uygulamalarının arttığını dile getiren Yalçın Yusufoglu, faşist terör ve tehdidin niyetlerini ve oyunlarını anlattı, bunları bozmak gerektiğini belirtti.

TSİP Genel Sekreteri, son zamanlarda emperyalistlerin ve gericilerin Doğu Anadolu'ya dönük yeni yeni halk ve insanlık düşmanı tertipler içinde bulduklarını belirterek, insan özgürlüklerini ulusal demokratik hakları ve demokratik ilkeleri koruma görevinin taşıdığı önemi vurguladı. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin Roma Sözleşmesi'nin, Helsinki Belgesi'nin tüm ilkelerini savunmanın, on-

ları hayata geçirmek için uğraş vermenin, o ilkeleri daha fazla çığneyecek «irisim'lere karşı durmanın zorunluluğunu ifade etti. «Bunları korumak, geliştirmek, hepimizin görevidir. Sosyalist olarak görevimizdir. Demokratik olarak görevimizdir. Ve insan olarak görevimizdir. Baskının olduğu her yerde, insanlık onurunun ayaklar altında çığnendiği ve daha fazla çığnenmek istediği her durumda, insanlık erdemlerini ve onurunu savunmak, zulme ve haksızlığa karşı çıkmak, siyasal görevimizdir, demokratik görevimizdir ve herşeyin ötesinde, insanlık görevimizdir.» dedi.

TSİP Genel Sekreteri, egemen milliyetçiliğin şovenizm kılıcını bileyerek halk güçlerine karşı salladığını söyleyerek, «kurulan tezgâhta örölmek istenen çorabı halkın başına geçirmelerine izin vermek istemiyorsak, sosyalistler başta olmak üzere tüm demokratik güçlerinin birliğini ve birlikteliğini sağlamalı, egemenlerin karşısına, emekçi sınıf güçlerimizi birleştirerek, yekvücut olarak dikilmeliyiz.» dedi.

Daha sonra, Devrimci Demokratik Kültür Derneği ve Devrimci Halk Kültür Derneği adına yapılan konuşmalarda sosyalist sistemin öncülüğündeki dünya devrimci sürecinin kazandığı başarılar dile getirildi. Türkiye'de ve bölgede emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin tezgâhlamak istedikleri yeni oyunlar sergilenmedi, ulusal demokratik harekete karşı çıkarılmak istenen yeni yeni barikatları aşmanın yolunu demokrasi için, özgürlük ve bağımsızlık için bu hedeflerde birleşen tüm devrimci, ilerici ve ulusal demokratik güçlerin birlikteliğinin acil bir görev olduğu vurgulandı.

Kuruluşunun 30.Yılında DÜNYA BARIŞ KONSEYİ

Büyük Bilgin ve Hümanist

ALBERT EINSTEIN

Hans-Jürgen Treder *

Çeviren SELİM DAĞLI

Albert Einstein yirminci yüzyılın fikir tarihinde ve bütün bilim tarihinde son derece önemli bir şahsiyettir. Bir fizikçi olarak Einstein bilimsel dünyanın yapısal ve metodolojik temelini tümüyle yeniden şekillendirdi. Ortaya koyduğu bilimsel devrimin anlamı ve etkisi fizik âleminin sınırlarını aşarak, yansımaları açısından Kopernik ve Galileo'nun bilimsel atılımlarıyla eşdeğerlik kazanır. Einstein'ın rölativite teorisinin yaratıcısı olarak yaptığı sıralamada, Galileo ve Newton'un klâsik fiziği kurmasıyla ve Faraday ile Maxwell'in alan teorisini kurmasıyla başbaşa gelir. Einstein bize, bir yandan fizik ile doğa bilimi arasındaki ilişkiyi, diğer yandan matematik ile bilgi teorisi arasındaki ilişkiyi yeniden değerlendirmeyi öğretti. Keşifleri, yüzyılımızda fiziğin kendi içinde bir disiplin olarak gelişmesine muazzam etkide bulundu.

Ama Einstein'ın bize verdiği yeni «dünya kavramı» daha da büyük anlam ve önem taşır. Bunun izlerini çağımızın felsefesinde ve dünyaya bakışında bulmak mümkündür.

Kopernik gibi Einstein da, evrenin ve insanın onun içindeki konumunun bilimsel ve felsefi izahında bir dönüm noktasıdır. Dış dünya üstünde bilimsel hakimiyetin devrimleştirilmesinde Galileo'dan sonra gelen Einstein, bilimi doğayı kavramakta kullanacağı düşünsel aletlerle donatmakta da Newton'dan sonra gelir.

Ne var ki Einstein sadece bir bilimsel öncü değildi. Aynı zamanda büyük ve faal bir ahlâkçı ve hümanist idi. Toplumsal ve siyasi faaliyetleri her ne kadar bir bilimsel otorite olması konumuna büyük ölçüde dayansa da, bilimsel çalışmalarından ayrı olarak, kendi başına, çağdaş tarih açısından büyük anlam ve önem taşıyordu. Dünyanın bilimsel kavranışında devrimci bir yenilikçi, yaratıcı bir ıslahatçı ile bir sosyal ahlâkçı ve

militan hümanistin karışımını temsil ediyordu.

Einstein'ın siyasete karışması ilk kez Birinci Dünya Savaşında, kişiliği, artan bilimsel şöhreti, yurt içi ve yurt dışındaki kişisel ilişkilerine dayanarak, hükümetlerin savaş politikalarına karşı halklar arasında bir barış görüşmesi için uğraş verdiği sıralara rastlar. Daha 1914'de bazı akademisyen arkadaşları tarafından imzalanan «Kültür dünyasına» başlıklı milliyetçi çağrıya karşılık olarak, C.F. Nicolai tarafından yapılan «Bütün Avrupalılara» başlıklı çağrıya imza koydu. Aldığı etkin tavrı, onu «Yeni Anavatan Birliği» ne götürdü ve Walter Rathenau'dan Karl Liebknecht'e kadar çok farklı görüşler taşıyan siyasetçilerle ilişkiye soktu.

BARIŞ MÜCADELESİNE KATILIŞI

Bütün yirmili yıllarda ve Hitler faşizminin Almanya'da yükseldiği otuzlu yılların başlarında, silâhlanma yarışına karşı, silâhsızlanma ve dünya çapında radikal bir barış politikası için kampanya Einstein'ın siyasi düşüncesine ve faaliyetine yön verdi.

Einstein'ın insan toplumunun ilerlemesi için giriştiği kampanyalar Berlin'de bulunduğu yıllarda Almanya'da faşizme karşı mücadelede doruğuna ulaştı. «Yeni Rusya» ile iyi ilişkiler kurulmasını barış için mücadelede önemli bir unsur olarak görüyordu ve Büyük Ekim Sosyalist Devriminin gayelerini takdir ediyordu. «Yeni Rusya'nın Dostları Derneği» nin Merkez Komitesinin bir üyesi olarak Haziran-Temmuz 1923'deki kuruluş çağrısına imza atmıştı. Diğer şeyler yanında, Berlin'de Kasım 1926'da ilk Rus Bilginleri Haftası'nı düzenleyenlerden biri de oydu.

Alman Reich'inin ileriye doğru gelişmesi açısından büyük birer darbe olarak gördüğü Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg'un 1919'da Kasım Devriminden sonra öldürülmeleri, 1920'nin Kapp Putsch'u, 1922'de kendisinin Almanya'da gelecekteki faaliyetleri açısından geçici tereddütlere düşmesine yol açan, Walter Rathenau'nun öldürülmesi gibi olaylara rağmen Einstein, yirmili yıllarda, Almanya'daki demokrasinin genel bir

olumlu gelişme ile güçleneceği umutlarını yine de terketmedi.

1932'de Almanya'da işçilerin nasıl felâkete doğru gittiğini ve Nazilerin kısa bir sürede iktidarı ele geçirmeleri tehlikesinin doğduğunu farkettiler. Alman yetkilileri ve adliyesi gerçekte bu değişikliğe hazırlanıyordu. Şubat 1932'de Alman Yüksek Mahkemesinin Carl von Ossietzky'yi vatana ihanetle suçlamasını. Pasadena'dan protesto etti.

HİTLER FAŞİZMINE KARŞI MUHALEFET

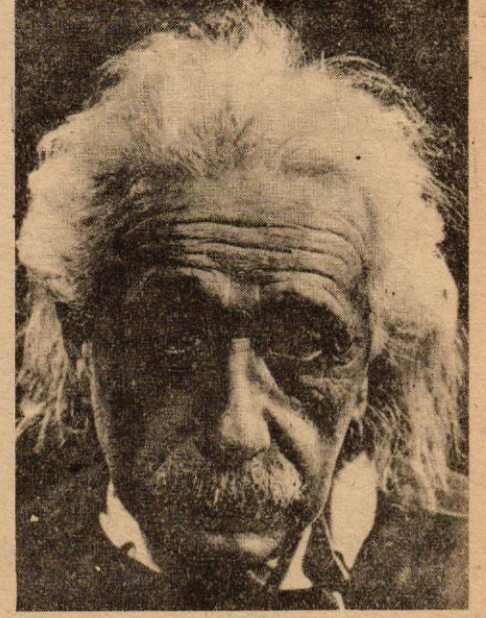
1932 yazında Berlin'deki son günlerinde, Einstein bir Nazi diktatörlüğünü önlemek için tek umudun işçilerin iki büyük partisinin ve sendikaların birleşik eylemi olduğunu görenler arasındaydı. Kathe Kollwitz ve Heinrich Mann ile birlikte bu örgütlerin başkanlarına - Ernst Thälmann, Otto Wels ve Theodor Leipert - yazdıkları mektupta işçilerin iki partisinin ortak bir aday listesi hazırlamaları çağrısında bulunarak şöyle diyorlardı: «Bu, işçilerin bir araya gelmek için duydukları açık bir istektir, nüfusun geri kalan kesimi için de hayati önemi olan bir adımdır.»

Yaklaşan faşist diktatörlüğe karşı verdiği mücadele sebebiyle, faşistler iktidarı ele alır almaz ve Hitler diktatörlüğü kurulur kurulmaz, Einstein Berlin Akademisinden ihraç edildi.

Einstein'ın radikal barışçılığı artık militan bir anti-faşizm ve kolektif güvenlik için desteğe dönüşmüştü. Dünya çapında barışı, insan onurunu ve insanlığı tehdit eden Almanya faşizmine karşı insanlığın ve barışın çıkarlarını ancak barış için etkin bir kavga verilerek korunabileceği şimdi onun açıkça gördüğü bir gerçektir.

ROOSEVELT'E MEKTUP

Alman faşist emperyalizminin yayılmacı emellerine karşı yaptığı uyarıdan sonra Einstein, Alman faşizminin seçkin karşıtlarından bir başkası olan o sıradaki ABD Başkanı Franklin D. Roosevelt'e ünlü mektubunu yazdı. Eski öğrencileri ve meslektaşları L. Szillard ve E.P. Wigner tarafından kamuoyuna duyurulan bilgilere dayandığı mektubunda nükleer fizikteki en son gelişmelere bağlı olarak imkân dahilinde giren, Nazilerin atom silâh-

ları kullanması tehdidine karşı koruyucu tedbirler alınmasını talep ediyordu.

Roosevelt'e gönderilen bu mektup, ABD hükümeti tarafından askerî amaçlara yöneltilen bir atomik araştırma ve geliştirme programının uygulanmasına yol açtı. 1940'dan sonra, «Manhattan projesi» adı verilen bu program hakkındaki Einstein'a danışılmadı ve kendisi işlerin gelişimi hakkında git-tikçe daha çok karanlıkta bırakıldı.

Roosevelt'in ölümünden sonra, Truman hükümetinin Japon şehirlerinin üzerine iki atom bombası atması, Einstein için sarsıcı bir darbe oldu. Üstelik Uzak Doğuda yayılmış olan Sovyet kuvvetleri sebebiyle, bomba yapımında bu kadarla da yetinilmemişti.

Bu felâketten sonra, Einstein ABD'deki faşist eğilimler ve emperyalist siyasî amaçlardan rahatsız ve tedirgin olmaya başladı. Sovyetler Birliği ve sosyalist kampa karşı yürütülen soğuk savaş ve atomik savaş tehdidi, ABD'de McCarthy döneminde liberal ve ilerici aydınlar hakkında açılan soruşturmalarda çakışmaktaydı.

Faal bir hümanist olarak Einstein ahlâkî anlayışlarını ve ilkelerini uygulamaya geçirdiği hakkında soruşturma açılan, kara listeye alınan kişilere, şahsî fikirlerinin yüzde birini bile benimsemese de yardımcı oldu.

NÜKLEER SİLÂHSIZLANMA İÇİN KAMPANYA

Hidrojen bombasının insan soyunun varlığını gittikçe daha çok tehdit eder hale gelmesi, bilim adamları arasında, barış içinde birlikte varolma ve nükleer silâhsızlanma için dünya çapında bir kampanyanın başlatılmasına yol açtı. Einstein, bu kampanyanın odak noktasında yer alan kişiydi. Barış için girişilen bu etkin mücadele Einstein-Russell Çağrısı'nda somut ifadesini buldu.

Russell, Einstein'ın bu belgeyi onayladığı haberini aldıktan birkaç gün sonra da Einstein'ın ölüm haberini aldı.

(New Perspectives, Ocak 1979 sayısından)

* Hans-Jürgen Treder, profesör DAC Bilimler Akademisi üyesi Potsdam - Babelsberg / DAC / Astrofizik Merkezi Enstitüsü yöneticisi.

TSİP MYK Üyesi Ali Kar'ın Almanya İzlenimleri:

«ALMAN TEKELLERİ BUGÜN UCUZ İŞGÜCÜ BULUP SÖMÜRMENİN RAHATLIĞINI DUYUYOR OLSALAR BİLE ONLARIN BU 'HUZUR'U GELECEKTEKİ KORKULARINI DA İÇİNDE TAŞIYOR»

Milliyet Temeli Yerine Sınıf Konumu

Soğuk savaş döneminin ardından uluslararası işçi sınıfı hareketi ve halkların kurtuluş mücadelesi önemli mesafeler kaydetti. Buna bağlı olarak güçler dengesi önemli ölçüde değişti. Emperyalistler geriletildi. Özellikle Küba Devrimi'nden sonra emperyalistler, kendileri için uzun vadeli güvence göremedikleri ülkelere yaptıkları sermaye ihracında daha dikkatli ve titiz davranır oldular. Bu nedenle son yirmi yılın ortaya çıkardığı eğilimlerden biri olarak, emperyalistlerin ucuz işgücü ithaline itibar etmelerini göstermek olanağı vardır.

Bunun en somutunu Almanya'da görmek mümkün. Milyonlarca yabancı işçi bu ülkede, ağır koşullar altında çalışıyor. F. Alman tekelleri bu yoğun sömürden büyük kârlar elde ediyorlar. Bu durum uzun vadede tekeller için belli handikapları getirecek olsa bile şimdiki durum, hem yerli işçilerin daha ucuza çalıştırılması olanağını, hem de topyekün işçilerin ekonomik mücadelesini belli çerçevede tutma fırsatını veriyor. İşçiler arasına sokulan ve kıskırılan milliyet ayrılıkları, tekellerin işini şimdilik kolaylaştırmaktadır.

Alman işverenler bir yandan da iş gücünün daha yoğun harcanmasının koşullarını yaratıyor ve bunu sürekli olarak tahrik ediyorlar. Almanya'da ve İsviçre'de gördüklerim bunu doğruladı. Bantların başında yabancı işçiler var ve 8 saatlik iş günü içinde 12 saatlik bir işgücü harcaması elde edilebiliyor. Konuştüğümüz işçi arkadaşlar bunun farkındalar. «Bantdan önce 8 saatte herbirimiz 2000 parça üretiyorduk, bant konulunca 3000 parça üretiyoruz.» diyorlar. İşçi ücretleri aynı kalıyor, üretim yüzde 50 artıyor. Tabii aynı oranda da kapitalistin kârı!

Bir başka sömürü yolu da, yabancı işçilerin tasarruf eğilimlerinin istismarından doğuyor. Biriktirdikleri paralarla dönüştürülüp Alman malları alıp götürülen işçiler eliyle kapitalistler, varolan ihraç olanaklarını biraz daha geliştirmiş oluyorlar.

Topyekün Alman ekonomisi açısından bakıldığında yabancı işçi çalıştırmanın bir diğer önemli avantajı da, hazır işgücünü kullanıyor olması. Yabancı işçiler kendi ülkelerinde yetişiyorlar, meslek öğreniyorlar. Çocukluktan çalışma çağına gelinceye kadarki süre içinde işgücünün üretimi için gerekli olan giderleri Alman kapitalistleri yapmıyorlar kuşkusuz. Bu, işgücünün fiyatını kapitalistler açısından önemli ölçüde düşüren ve kârlarını artıran önemli bir durum olarak görünüyor.

Lâkin yabancı işçilerin durumlarında da bir takım değişimler olmaktadır ve gelecekte tekellerin canını oldukça sıkacağına benzeyen bu gelişmeler, genel emperyalist krizle bir arada düşünüldüğünde daha bir öne çıkıyor. Çünkü, işçiler her geçen gün taleplerini yükseltiyorlar, mücadelelerini örgütlü veriyorlar. Sendikalar yanında pek çok işçi derneğinin, işçilerin bilincinin gelişmesinde önemli rol-

ler oynadıklarını söylemek yanlış olmaz. Başlangıçtaki milliyet temeline dayanan ayrılıklar, yerini, sınıf konumunun gereği olan birliğe, dayanışmaya ve hatta kaynaşmaya terk ediyor.

İşçilerle yaptığım görüşmelerden ve katıldığım toplantılardan bende uyardığı izlenimlerden çıkardığım sonuçla şunu söylemek hakkını kendimde görüyorum: Almanya'da çalışan yabancı işçiler arasında bulunan ileri unsurların ortak çabaları, geniş işçi kitlesini de etkilemiş. Bu nedenle «yabancı işçiler kitlesi» deyimini kullanmak yanlış olmaz. Ama hemen ilave etmeliyim ki, bu deyim, dışardan gelen işçilerin durumunu anlattığı ölçüde yanlış değil. Alman işçi sınıfının uzun mücadele geleneği «yabancı» veya «yerli» işçi kavramlarını

geçersiz hale getiriyor. Derneklere, sendikalarda ve hayatın bütün alanlarında işçiler, kendi sınıf konumlarını yaşıyor ve bunun bilincini taşıyıp yaygınlaştırıyorlar.

Alman tekellerinin bu duruma razı oldukları söylenemez. Onlar, Alman işçilerle öteki milletlerden işçileri karşı karşıya getirmenin her biçimini denemek istiyorlar. Bunun için, farklı ücret uygulamalarından, değişik iş ve yaşama şartlarına kadar bütün araçlardan yararlanıyorlar. İşçi kitlesinin sınıf bilincini istedikleri çerçevede tutmak için işçi önderlerini işsiz bırakmayı bile göze alıyorlar. Pek bilinen «meslek yasağı» Alman işverenleri arasında sistemli bir koordinasyonu ve bu işlerliğe yardımcı olan tekelci devlet desteğini ele veriyor. Buna göre, solcu bilinen, özellikle komünist olan işçilere iş verilmiyor. Onlar işçi sınıfından uzak tutularak emeğin ölçsüz sömürsünün güvence altına alınması amaçlanıyor.

İşçilerimiz kuşkusuz içinde buldukları ekonomik sorunları dile getiriyor, çözüm yolları araştırıyorlar. Ancak, eskisinden farklı olarak onlar, Türkiye'deki siyasal sorunlara büyük ilgi gösteriyorlar. Şunu rahatlıkla ifade edebilirim ki, Almanya'da çalışan

işçilerimizin ilgi duydukları siyasal sorunlarımızın başında SOSYALİST BİRLİK sorunu geliyor. Bunun gerçekleşmesini istiyorlar, faşizmi geriletmesi için herkesin bir araya gelmesi gerektiğini belirtiyorlar. Partimizin sosyalist birlik politikasının Almanya'daki işçiler arasındaki yaygınlığı ve etkisi kuşkusuz sadece partimizin çalışmalarıyla izah edilemez. Bizim birlik siyasetimiz, 2. Parti Kongremizde de altını çizerek vurguladığımız gibi, emekçi kitlelerin bir talebi haline gelmiştir.

Özetlersem, Alman tekelleri bugün, ucuz işgücü bulup sömürmenin rahatlığını duyuyor olsalar bile, onların bu «huzuru» gelecekteki korkularını da içinde taşıyor.

Ali Kar İsviçre Türkiyeli İşçiler Federasyonu'nun Düzenlediği Toplantıya Katıldı

TOPLANTIDA YUNAN KOMÜNİST PARTİSİ İSVİÇRE TEMSİLCİSİ DE BİR KONUŞMA YAPTI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ali Kar, yurt dışı gezilerinin kapsamından olarak gittiği İsviçre'de işçilerimizle muhtelif toplantılar yaptı ve bu arada İsviçre Türkiyeli İşçiler Federasyonu'nun düzenlediği bir toplantıya katıldı. 10 Mart 1979 günü, kalabalık bir işçi topluluğunun katıldığı toplantıda bir konuşma yapan Ali Kar, TSİP'in politikalarını anlatarak Türkiye'deki emekçi sınıf güçlerine düşen iktidar mücadelesi ve siyasal görevler üzerinde durdu.

12 Mart faşizminin ekonomik ve siyasal amaçlarının kısa bir tesbitini yapan Ali Kar, «Burjuva sınıfların bu denemesi emekçilerin demokrasiye bağlılığı ve kararlılığı sayesinde boşa çıkarılırsa da, demokratik güçlerin siyasal arenada alternatif olamamalarından kaynaklanan bir «şansla» sosyal demokrasi MSP ortaklığıyla iktidara geldi. Ne ki, demokrasi sorununu esas boyutlarıyla kavramamış olan sosyal demokrasi, bazı siyasal hesaplarını gündeme getirerek, halkımızın demokratik tercihlerini MC iktidarlarının önüne bir yem gibi sürdü. Halkımızın demokrasi mücadelesi ise MC dönemlerinde bir çok olanaktan yoksun kalınarak sürdürüldü.» diyerek sözlerini sürdürdü.

MC dönemlerinde faşizmin iktidar kanadından tırmanışını, yaygın bir örgütlenmeye de bütünleştirdiğini belirten Ali Kar, «MC dönemlerini demokrasi güçlerinin büyük acılar pahasına geride bıraktığını» söyledi ve «bunda, sosyal demokrasinin, kendi solundan itinayla uzak durma politikasının önemli bir payı» bulunduğunu belirtti.

«Ancak uluslararası ekonomik ve siyasal durumun, Türkiye'deki demokratik hareketle kesiştiği noktada sosyal demokrasiye bir kere daha iktidar

şansı göründü» diyerek sözlerine devam eden Kar, daha sonra şunları söyledi: «Bugünlerde dünya kapitalist sisteminin genel krizine, devri krizler eşlik ediyor ve Türkiye'nin bağımlı olduğu metropollerde üreyen bunalım, Türkiye'de tekelci güçlerin yollarını daraltıyor, soluklarını kesiyor. Onlar bundan bir buçuk yıl önce bunu bildikleri ve politikasının iflas ettiğini gördükleri MC yerine yeni bir alternatif olarak sosyal demokrasiyi düşündükleri için CHP iktidar olabildi. Tekeller CHP ile aşmaya çalıştıkları darboğazdan bugün kurtulabilmiş değildiler. Yani, sosyal demokrasinin politikası ve uygulamaları da tekellerin dertlerine derman olmamıştır. Çünkü sorun, sistemin bütününden kaynaklanıyor. Bu bütüne sosyal demokrasinin bakış açısından kaynaklanıyor.»

«Sosyal demokrasinin ekonomik darboğazı aşma çabaları onun her geçen gün sağa çekilmesine de yol açmıştır» diye sözlerine devam eden Kar, «bu, aynı zamanda faşist terörün sosyal demokrasit iktidar döneminde tırmanmasına da olanak hazırlayan bir başka faktördür.» diye belirtmiştir. Bu sürecin, bir de sıkıyönetim ilanıyla somutlandığına dikkati çeken Ali Kar, sosyalist ve demokratik, pek çok yaygın bu dönemde kapatıldığını söylemiştir. «Bir politikanın, sosyal demokrasinin sınıfları uzlaştırabileceğini uman hayali siyasetinin iflasi demek olan bu durumu emekçi halk güçleri aşmasını bilecektir» diyerek sözlerine eklemiştir.

«Açmazın bir yönünü burjuva sınıfların durumu oluştururken, öbür yüzünü de emekçi sınıflarda aramak gerekir» diyen Ali Kar, konuşmasını özetle şöyle bağlamıştır: «Sosyalist hareketin birlikten yoksun oluşunun siyasal hayatımızdaki somutlanışı, de-

mokrasî güçlerinin zayıfıdır. Dünyadaki gerici bloklaşmanın Türkiye'deki uzantılarının karşısına emekçi sınıf güçlerimizin birliğini çıkarmaktan yana isek ve bunun çabası içinde olacağız, her şeyden önce öncü güçlerin birliğinin koşullarını yaratmış bulunmalıyız. Partimiz, sosyalist hareketin ve devrimci demokratik güçlerin birlikteliği için başından beri var gücüyle çalışmakta, elinde tuttuğu mevzileri, bunun için ve sonuna kadar kullanmaktadır. TSİP'in politikası emekçilerin mücadelesinin güvencesi, Türkiye işçi sınıfının proleter enternasyonalizmine bağlılığının ifadesidir.»

Ali Kar'dan sonra bir konuşma yapan Yunanistan Komünist Partisi İsviçre temsilcisi D. Kypreos özetle şunları söyledi:

«Sevgili Yoldaşlar!

TSİP'in düzenlediği bu toplantıya katılmayı proletarya enternasyonalizminin bir gereği olarak görüyoruz. Biraz önce Ali yoldaşın konuşmasında belirttiği gibi, biz hangi ulusa mensup olursak olalım, dünyanın neresinde yaşarsak yaşayalım, sınıf çıkarlarımızı tektir. Sınıf düşmanlarımız da tektir. Ortak çıkarlara ve ortak düşmana sahip olduğumuz için, evrensel planda mücadelemiz de ortaktır. Bu nedenle Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin mücadelesini yüreğinden desteklediğimizi belirtmek isteriz. Bizi bu toplantıya çağırarak gösterdiğiniz sıcak yoldaşlık ilişkinize ayrıca teşekkür ederiz.»

Ali Kar İsviçre'de bulunduğu sürece Türkiye'li işçilerle temaslarını sürdürmüş, işçi derneklerinin düzenledikleri çeşitli sohbet toplantılarına katılarak Türkiye'deki siyasal olaylar ve gelişmeler hakkında işçilerimize bilgi vermiş, onların sorunları üzerinde durma olanağını elde etmiştir.

Sanat ve Gençlik

Gençlik, sadece genel nüfus içindeki sayısal oranıyla değil, gerek kapitalist toplumda ve gerekse geleceğin sosyalist toplumunda, gelişmenin temel güçleri arasındaki konumu itibarıyla özel bir önem taşımaktadır. Hayatın yeniden düzenlenişinde ihtiyaç duyulan atılganlık, cesaret, fedakarlık, coşku, kolektivite gibi özellikler gençlik kitlesinin «kendiliğinden» özellikleri olarak görünürler. Bu özellikler başlı başına sistimli bir siyasal tutuma ve mücadele uslubuna işaret etmeseler bile, geçmişini inkâra yönelik mücadelenin üzerine inşa edilebileceği değerli bir potansiyel güç ve sağlam bir zemin teşkil ederler.

Bu nedenle işçi sınıfı mücadelesi gençlik kitlesinin eğitimine her zaman gereken önemi vermek durumundadır. Gençliğin taşıdığı bu potansiyel gücün ve dinamizmin bir savunma ve mücadele silahı haline getirilebilmesi, gençlik kitlesinin işçi sınıfı bilimini ve kültürünü «Arşimet kaldırıcı» haline getirmeyi başarmasına bağlıdır.

Gençliğin teorik eğitimi, onun sınıf mücadelesindeki görevlerine hazırlanması bakımından tek başına bir şey ifade etmez. Çünkü teorik eğitimin kendisi, işçi sınıfı biliminin belli bir yanının öne çıkarılması, önemsenmesi ve kavranması olarak algılandığında, gençliğin henüz gündeme girmemiş görevler için hazırlanması zorunluluğu gözardı edilmiş olmaktadır. Bu kapsamıyla gençliğin mücadelesi, eskiyi yıkıp yıkmaya yönelik olumluluğuyla, onun yerine koyacağını bilmemenin olumsuzluğunu bir arada içinde barındırmaktadır. Eğitim bu dar kapsamıyla bir dargörürlüğü pekiştirme sa-kıncasını da içinde taşır.

Gençliğin eğitiminde kullanılan araçların zenginleştirilmesi özellikle kültür unsurlarının bir bütün olarak gençliğe benimsetilmesi özel bir önem taşımaktadır. Sanat, genel eğitimin araçlarından biri olarak taşıdığı

işlevi gençlik kitlesinin siyasal eğitiminde de gösterebilir. Böylece, gençliğin neyi inkâr etmesi ve neyi yaşatması gerektiğini açıklıkla kavraması, sosyalizm mücadelesini sadece bir tutum olarak değil, bir yaşama ve düşünme biçimi olarak da öğrenmesi mümkün olabilir. Bu çerçevesiyle eğitim, kuşku yok ki estetik, ahlâki ve moral öğeleri de içine alır. Genç insanların kafasında, bunların her toplum kesimi için genel geçerli kalıplar olduğu şeklindeki yanlış inanç kültürün bütün öğelerinin sınıfsal bir içeriği olduğu doğru düşüncesiyle yer değiştirirse, gençliğin sınıf mücadelesinde daha sağlıklı bir tutum alması sağlanabilir.

Tarihi olarak bütün emekçi sınıfların birliği olan proletaryanın bakış açısı burada anahtar bir rol oynar. Çünkü o, geçmişin bütün kültürünü, bilim ve teknolojisini, sanatını, ahlâki ve estetik unsurlarını kendisi için değerlendirmek ister. Bilinmektedir ki bunlar, emekçi sınıfların iradesi dışında kaldığı sürece azınlık bir egemenin elinde kalmaktadır, emekçi sınıfların elinde ise daha yaygın bir kitlenin malı olmaktadır. Hayatın ve toplumun kuralları üzerinde egemenlik kurabilmek için çok güçlü olmak gerekir. Ve bu güç, yaratılmış olanlarla yaratılanların birliğinden çıkabilir.

Örneğin: «Kahramanlık» veya «ölüm» kavramlarına gençliğin yanlış yaklaştığı çok görülmüştür. «Ölüme karar vermeye yetenekli olanlar zaferi kazanabilir.» görüşü ile, «ölüm, insan için ağır bir darbedir.» görüşü arasındaki insani ve onurlu ilişkiyi kavramadan ne kahraman olunabilir, ne de kahramanca ölünebilir. Emekçi sınıflar için bir yaşama düsturu olan bu tutum, «kılpayı» ayrılıklarla burjuvazinin veya küçük-burjuvaların ilkesi de olabilir! Gençlik eğer bu «kılpayı» farklılığı kav-

rayacak kadar marksist düşüncüyü özümsememişse, sosyalizm mücadelesinde yararlı olamaz. Hitler'in «Biz öyle bir gençlik yetiştireceğiz ki, dünya onun önünde titreyecektir: Çetin inatçı ve acımasız bir gençlik...» diye özetlediği gençlikle «Ben ölüyorum fakat davamız yaşıyor ve yaşayacaktır.» diyen gençlik arasında büyük bir nitelik farkı vardır, görünürde büyük bir ifade benzerliği bulunsa bile!

Gençliğin, insani değerleri koruyup geliştirecek, hayatın estetik ifadesine yakınlık duyabilecek, emekçilerle ortak kültürel değerleri paylaşmaktan, onların ilgi ve beğenilerine katılmaktan haz duyacak biçimde yetiştirilmesi, çabalarını, bütün insanlığın daha mutlu bir hayat kurmak hedefiyle birleştirebilmesi onun işçi sınıfı bilimini bütün boyutlarıyla, hayatın her alanına nüfuz eden karakteriyle kavramasını zorlu kılmaktadır.

Sanat bu bakımdan gençlik için vazgeçilmez uğraş alanlarından biri olarak görülmelidir.

Kültürel faaliyetler ve özellikle sanat çalışmaları, kitlelerin asli siyasal amaçlarına hizmet etmediği, bu yönde organize bir çalışmaya dönüştürülemediği sürece «esnaflığa» dönüşebilir. Sanat çalışmalarının bu bakımdan, güvencesini, gençliğin sosyalist siyasal bilinci ve siyasal örgütlenmesi oluşturur. Böyle olduğu zaman ancak, hayatın estetik düzenlenişi ile maddi hayatın emekçiler yararına yeniden düzenlenişi, birbirini tamamlayan çabalar olabilirler.

Sanat faaliyetleri gençlik için iki açıdan yeni ve değerli etkiler yaratabilir. Birincisi: gençlik kitlesine yönelik siyasal çalışmaların etkinliğini artırmak ve

sanat faaliyetleri aracılığıyla geniş gençlik kesimlerine emekçilerin mücadelesini benimsetmek. Böylece onların bilincinde hayatın çelişkilerinin ve yönünün açığa çıkmasını sağlamak. İkincisi: hayatın estetik algılanışına ve düzenlenişine genç insanların artan oranda katılmasını sağlamak, onların kuruculuğa, yönlendiriciliğe geniş bir ufukla hazırlanabilmelerine olanak sağlamak.

Bu genel ve olumlu etkilerin yanında sanat çalışmalarının tek tek gençler üzerinde yenileyici etkileri de olmaktadır. Gerçek olanın kabaca algılanışı marksizmla hiç bir zaman bağdaşmamıştır. Böylesi yüzeysel algılamalardan ve yapay bilgilerden yola çıkılarak sosyalizme varmanın veya emekçi sınıfların mücadelesine katkıda bulunmanın olanağı yoktur. Kaldı ki emekçi sınıflar, tarihi, sadece yaratma güçleriyle değil, her gün biraz daha iyi olanı yaratma özellikleriyle yazmaktadırlar. Sanatla olan ilgileri, gençlik kitlesinin bu bakımdan da ufkunu genişletmekte, kötülükleri mahkum etmenin bir yolunun da, iyi olanı öne çıkarıp benimsemekten ve benimsetmekten geçtiğini genç insanlara öğretmektedir.

Toplumsal gelişmenin, kabaca bizim eğilimlerimize uygun düşüğünü görmek saf tutmamıza nasıl yardımcı oluyorsa, bu gelişmenin inceliği ve güzelliği de umutlarımıza uygun düşmektedir. Ve bunu öğrenmek, yaptığımızı severek ve inanarak yapmamıza yardımcı olacaktır.

Gençliğin, «zorunlu» olarak benimsediği toplumsal konumunu «severek» benimsemesi, onun geleceğinin de güvencesi olabilir.

141-142'nin İlk Kurbanı

ANTONIO GRAMSCI

«İnsan, bir tarihi formasyonun bas-
kı ve zorlamayla elde edilmiş ürünü-
dür» diyen Antonio Gramsci, gerçek-
ten proletaryanın adı önde gelen dü-
şünürlerinden biri olarak, zor koşul-
ların yarattığı bir insandır. Faşist
İtalyan ceza kanunlarından kopya e-
dilerek ülkemize sokulan ve yarım
yüzyıla yakın bir süredir işçi sınıfı-
nın ve demokrat aydınların, ilerici
düşüncenin azraili yapılan 141 - 142'-
nin ilk kurbanıdır Gramsci. Ülkemiz-
deki sosyalist örgütlenmeye, bilimsel
düşünceye zincir vurmak için son ay-
larda daha da azgınca işletilmekte o-
lan ama tarihin çöplüğüne işçi sını-
fının nasırlı elleriyle atılacağı günle-
ri yakınlaşan bu faşist yasaların bü-
tün ilerici aydınlarca tartışıldığı bir
sırada Gramsci, proletaryanın faşist
zorbalığa boyun eğmeyen bilincini
temsil yönünden de saygıyla an-
ılacak bir düşündürdür. «Bu beynin
işlemesini yirmi yıl önlemek zorunda-
yız» diyen Mussolini ve cellatları kar-
şısında o, zindanda bile devrim güçle-
ri için bütün bilinciyle çarpışıyor, «a-
man dileyerek hayatını kurtarmasını»
söyleyenlere şöyle diyordu: «İntiha-
rın bir başka şeklidir bu. Ve benim
kendimi öldürmeğe hiç niyetim yok.»

İşçi sınıfının sayılı evlâtlarından
biri olan Gramsci, 1920'lerin başında
Mussolini faşizminin ayak sesleri du-
yulurken faşistlerle «yatıştırma anlaş-
ması» imzalayan Sosyalist Parti'yi
terkederek Togliatti ve arkadaşlarıyla
birlikte İtalyan Komünist Partisini
örgütledi. Lenin, «Komünist Enternas-
yonal'ın çizgisine Ordino Nuovo'dan
olan arkadaşların çizgisi uygun düş-
mektedir» derken onları anlatıyordu.

Kısa sürede Parti gazetesi Unita'yı
(Birlik), da örgütleyen Gramsci, Par-
ti içinde sol görünüşlü olup gerçekte
faşizme karşı pasifist bir tavır izle-
yen Bordiga'yla çetin bir mücadeleye
girişir; «faşizmi basit bir yönetim de-
ğişikliği» sayan bu sekte görüşü ye-
nilgiye uğratar ve Parti'nin arınması-
nı sağlar. Faşizme karşı halk cephesi-
ni oluşturmada oldukça geç kalınma-
sına rağmen o, yeni ceza yasaları için
yürütülen Mussolini'ye karşı
var sesiyle haykırmaktadır: «Dev-
let ele geçirebilir, yasaları değiştire-
bilir, örgütlerin bugüne kadarki bi-
çimleriyle yaşamalarını engellemeye
çalışabilirsiniz. Ama sizin de uyup git-
tiğiniz nesnel koşullara bir şey yap-
mazsınız.. Bu kürsüden İtalyan köylü-
süne ve işçilerine söylemek istediğimiz

şey şu bizim: İtalyan devrim güçleri
kendilerini ezdirmeyeceklerdir; sizin o
uğursuz düşüncünüz gerçekleşmeyecek-
tir!» Ne yazık ki, faşistlerin rüyası
çok geçmeden gerçekleşir ve Gramsci
zindana düşer. Ama aradan yirmi yıl
geçmeden de Mussolini, ona Gramsci'-
nin sınıf mücadelesi yasasıyla çizdiği
alinyazıdan kurtulamaz.

Faşizmin zindanlarında çoğu kez
günde iki saat uyumak zorunda bira-
kılarak her türlü işkenceye maruz
kalan Gramsci, 4000 sayfa tutarındaki
Hapishane Defterlerini yazmayı di-
rençle sürdürür. Bu, aynı zamanda, o-
nun işçi sınıfına ve geleceğe olan
sonsuz inancının da bir kanıtıdır. Fel-
sefeden, tarih, politika ve sanata ka-
dar, bütün İtalyan düşüncesini tarih-
sel maddeciliğin ilkeleriyle yeniden
kurma çabasının sonucu olarak, Ge-
orges Cogniot'un saygıyla selâmladığı
ve Fransız işçi sınıfına okumayı öğüt-
lediği, her satırı acı ve dirençle yara-
tılmış dev bir eser ortaya çıkartır. «Bu
yapıt, her şeyden önce halkımızın za-
fere ulaşması için zorunlu olan de-
mokratik güçler arasında geniş bir
birlik kurmanın gereğini ve yine her
şeyden önce işçi sınıfı ile kırsal emek-
çilerin birliğini gerçekleştirmeyi öğ-
retmektedir.» (Cogniot)

Anti-faşist güçlerin dünya çapında-
ki dayanışma ve zorlaması sonucunda,
biraz da faşist yöneticilerin, artık ye-
terince felcettiklerine güvenerek ser-
best bıraktıkları Gramsci, direncinin
son damlalarını kullanan cılız vücudunun
iyice çökmesi nedeniyle üç gün
sonra 27 Nisan 1937'de öldü. Zindan-
da yazdığı mektupları 1947'de yayın-
landığı sırada, İtalya'nın en büyük e-
debiyat ödülü Viareggio ödülüne layık
görülürken, tarih Mussolini'yi ve fa-
şizmi bir kez daha cezalandırmış olu-
yordu.

Gramsci'nin bütün düşünceleri ta-
mamıyla doğru değildi belki. Ama «la-
ik papa» diye adlandırdığı ve İtalyan
kültürü içinde derinliğine etkisi bulu-
nan idealist B. Croce'yle tarih, felsefe
politika, kültür ve sanat konularında
yürüttüğü amansız mücadele, her ül-
kenin gerici kültüre karşı vermesi ge-
reken savaşı önemsenmesini vurgu-
laması yönünden önemini korumakta-
dır, koruyacaktır da. O, geçmişin kül-
tür mirası karşısında da en doğru ta-
viri araştırıyor; Çehov'un, Tolstoy'un
önemini yerli yerine koyuyordu. Sa-
nata yeni biçimler kazandırmak adına
akıl almamak cambazlıklara girişenler
için söylediği şu sözler, gerçekçi edebi-
yat için son derece öğreticidir: «Ta-
rihsel bir biçim nasıl belli bir dil de-
mekse, öz, yalnız tarihsel değil, aynı
zamanda, özentsiz, insanın suratına
yumruk atmadan derdini anlatan, Ot-
hello'daki ya da operadaki gibi, tut-
kularını kızıla boyamadan tutkulu o-
lan, sözün kısası, tiyatro maskesi tak-
mayan belli bir düşünce biçimi de-
mektir.»

Gramsci, yalnızca yazdıklarıyla de-
ğil, başlıbaşına bir eser olan devrim-
ci pratiği ve faşizme karşı örnek di-
renişleriyle de işçi sınıfının unutamıya-
cağı adlardan birisidir. Onu zindan-
larda çürüten faşist ceza yasaları İtal-
yan işçi sınıfının mücadelesiyle na-
sıl atıldıysa, aynı yasaların ülkemizde-
ki kopyaları olan 141-142. maddeler
de öyle atılacaktır. İşçi sınıfı, kolla-
rında çürümüş olan bu zinciri kır-
acak ve burjuvazinin zindanlarında ye-
ni Gramsci'lere kan kusturulmasına
göz yummayacaktır.

TYS Genel Kurulu Ardından

NASIL BİR YAKLAŞIM?

Hayatın hangi alanında olursa ol-
sun, her «aranış ve dönüşüm» döne-
minde bu soru yeniden gündeme ge-
lecektir. Türkiye Yazarlar Sendikası'n-
nın IV. olağan kongresi ve sonrası,
ülkemiz yazarının çözüm bekleyen so-
runları karşısında bu soruyu dayatı-
yor.

Oldukça tartışmalı, ama yazarlar
örgütünün gerçek düzeyinin altında
cereyan eden bir kongreden sonra,
kongredeki çelişkileri hemen tümüyle
yansıtan bir yönetim kurulunun o-
luşması, yukarıdaki soruyu daha çet-
refil bir biçime sokmaktadır. Öyle ki,
yönetime aday üç liste de, bir ya da
birkaç adıyla yönetim kurulunda yer
almış bulunuyor. İlk listeden be-
şer, üçüncü listeden tek yazarın yö-
netime girmesi, ilk bakışta uyumlu
çalışmaya elverişli bir sonuçla kar-
şı karşıya bırakıyor yazarlar örgütü-
nü. Ne var ki, TYS'nin oyalanacak za-
manı yok, çözüm isteyen sorunu ise
pek çok. Bu durumda, örgütün gelece-
ği, yazarların ve demokrasi güçleri-
nin örgütten haklı beklentileri adına
«katlanmayı bilmek ve uyum aramak»
zorunlu olmaktadır.

Genel Başkanlığa Aziz Nesin'in,
İkinci Başkanlığa Demirtaş Ceyhan'-
un, Genel Sekreterliğe Ataoğulları Behram-
oğlu'nun, Saymanlığa da Asım Bezir-
ci'nin getirilmiş olduğuna bakılırsa,
Aziz Nesin'le, aralarında Emil Galip
Sandalcı ve Vedat Türkali'nin de bu-
lunduğu ikinci listenin kazananları-
nın asgari bir uyuma varabildikleri
izlenimini edinmek mümkün. Birinci
listeden aday olup da yönetim kuru-
luna girebilenler de şöyle: Şükran
Kurdakul, Alpay Kabacalı, Adnan Öz-
yalçınar, Tekin Sönmez, Aziz Çalış-
lar.

Yönetim Kurulu üyelerinin savun-
dukları görüşlere bakılırsa, TYS'nin
önündeki sorunların neler olduğu ko-
nusunda aşağı yukarı tespitler ortak.
Ama çözüm önerilerinde kayda de-
ğer, dahası derin ayrılıklar bulundu-
ğu görmezden gelinemez.

Kongrede demokratik merkezîyetçi
bir anlayışla tüzük değişikliği önerisi
getiren görüşün ve onun bu girişimi-
nin yerinde olduğunu öncelikle belirt-
meli. Ancak gerek kongre öncesinde,
gerekse kongre sırasında bu önerinin
hangi zorunluluğa dayandığı üyelere
yeterince anlatılamamıştır. Bu da be-
lirtilmeli.

Seçimlerden sonra ortaya çıkan ye-
ni durumdan en olumlu sonucu ya-
ratmak sorumluluğunun da yerine ge-
tirilemediği gözleniyor. Bunu sağla-
mak Genel Kurul sonrası koşullarda
dahi pek o kadar güç olmayan bir iş-
ten, dayatmacı bir anlayışla «ilke bir-
liği arınması», doğrusu itici bir tavrı-
dır. Oysa, böylesine duyarlı bir ko-
numda bundan kaçınmaya özen gös-
terilmeliydi. «Sendikamızın kurumlaş-
tırılması yolundaki kazanımların ko-
runması» ve «gelişmiş bulunan hattan
gerilememe», bu özeni göstermek ve
zorunlu uyuma varmakla sağlanabilirdi
daha çok.

Yönetimdeki çoğunluk ittifakında
yer alan bir görüşe göre, örgüte ege-
men kılınması gereken anlayış «üre-
tim faaliyetinin tümünü disiplin altı-
na alıcı» bir nitelik taşımalıdır. Bu
nedenle «emeğin bizzat kendisini di-
siplin altına alıcı» bir tüzük değişikli-
ği çözüm olmayacaktır. İlk bakışta,
ölçüp biçilmiş ve son derece «ileri» ol-
duğu izlenimini veren bu görüş, şö-
yle eselendiğinde, en azından gerçekçi
olmadığını açığa vurmaktadır. Bir ke-
re tüzüğün «üretim faaliyetinin tümü-
nü bağlamak» gibi bir amacı olamaz.
Yayın tekellerini, kâğıt piyasasını vb.

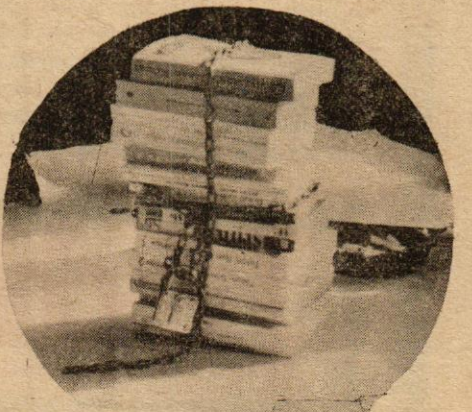
tüzük maddesiyle yola getiremezsin.
Bu iş, yazarlar örgütünün disiplinli ve
başka örgütlerle dayanışan mücade-
lesiyle başarılır. Üyelerini demokratik
merkezîyetçi bir anlayışla yönlendir-
miyor, onları örgütsel bir tavır içine
sokamıyorsan, ikinci aşamada ve da-
ha çok dışarı karşı vereceğin savaşla
çözeceğin sorunları da ele almayı be-
ceremezsin. Elbette, üyelerin tavır bir-
liği denilen şey öncelikli bilinç işidir,
özveri işidir ama, bunları her üyede
gereken olgunlukta bulamadığın za-
man, düpedüz tüzük işidir. Gerçekten,
yeni kazanımlar için savaşa niyetli-
sen tabii.

Nitekim tüzük değişikliği, kongre-
nin ilk günü yaygın bir amaç olduğu
halde, bir seçim manevrası, bir «iler-
leme» yapılarak bundan ustalıkla ca-
yıldı.

Şimdi sağlıklı bir kafayla sorunları
almak ve üyelerin «demokratik baskı
grubu olarak örgütlenme bilincini»
hayata geçirmek, acil bir görevdir. Ya-
zarın yığına mesleki sorunu çözüm
bekliyor. En başta, yazarlığın eni ko-
nu bir meslek olduğunu, kimsenin ke-
yif için yazar olmadığını kör gözlere
göstermek gerekiyor. Yayın tekelle-
riyle yazar arasındaki ilişkiye, şu ya
da bu ölçüde bütün üyeleri bağlayarak,
ilkei bir biçim vermek, yazarı yayı-
nının sultasından kurtarmak gereki-
yor. Kitle iletişim araçlarında olsun,
halkla ilişkilerin yaygın ve etkin bir
düzeyde gelişmesini sağlayacak kültür
kurumlarında olsun, yazarın saygın
ve etkili bir güç kazanması ihti-
yaç oluyor. Bu yalnızca yazar için de-
ğil, onun amacı olan ve demokratik
kültür birikiminden, edebiyat ürünle-
rinden adım adım koparılmakta olan
kitleler açısından da bir ihtiyaç.

Elbette bütün bunlar, yazarlar ör-
gütünün bir başına üstesinden gelebi-
leceği işler değil. Kültürün demokra-
tikleşmesini ve emekçilere mal olma-
sını isteyen bütün ilericilerin, demok-
ratik kuruluşların, sosyalist örgütle-
rin omuz vermesini gerektiren işler.
Öyleyse, «bütün demokratik örgütlerle
uyum içinde birlikte çalışma» isteği-
ni, öteden beri bir türlü gerçekleştir-
meyen bu isteği gerçekleştirmek için
kolları sıvamak gerek.

Ama içerdeki uyumsuzluğu unutmada-
n! «Siyasal klik tartışmalarının ve
gruplaşmalarının dışında ve üstünde»
olmak gibi, yazarlığa hayatın üstünde
bir misyon yüklemeyen. Çünkü bu, ay-
rılıkların gizli kalması demek olacak-
tır. Üstelik böylesi bir yaklaşım, si-
yasî klik manevralarına ve dayatma-
larına en müsait zemini yaratmaya
yarayacaktır. Bu bakımdan, tersine ke-
şişen ve ayrılan doğruların altını çiz-
mek, çalışma ilkelerini ve programı-
nı buna göre belirlemek gerekiyor. Bir
şey yapılmak isteniyor, bunun sancısı
gerçekten duyuluyorsa elbette! Yok-
sa, örgütün amacına ulaşamamasına
ve yıpranmasına hep birlikte tanık ol-
lunacak.

YAŞASIN GENÇLİĞİN ENTERNASYONAL DAYANIŞMASI!

İşçi sınıfının büyük öğretmenlerinden Marks ve Engels, dünya işçi sınıfına adadıkları manifestoda şöyle diyorlardı: Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz. Bu çağrıya kulak veren işçi kitleleri I. Enternasyonalin kuruluşundan bu yana geçen süreçte yüce enternasyonizm bayrağını dünyanın üçte birinde dikmeyi başardılar. Emperyalizmi mezara gömecek en önemli silah olan işçi sınıfı enternasyonizmi bugün dünyamızın ileriye doğru gelişiminin ana eksenini oluşturmaktadır. Ve dünyanın neresinde olursa olsun emperyalizme vurulan her darbeye proletarya enternasyonizminin belirleyici bir yeri vardır.

1917 Büyük ekim devrimiyle birlikte dünyanın en ücra köşelerine kadar yayılan sınıf mücadelesi işçiler başta olmak üzere tüm emekçileri, gençleri harekete geçirmektedir. Emperyalizmden zarar gören tüm emekçi halklar, işçi sınıfı önderliğinde ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi vermektedirler.

Bugün dünya nüfusunun yarısını genç insanlar oluşturmaktadır. Ve milyonlarca genç sömürü ve baskıdan arınmış yeni bir toplumun kurulmasına aktif bir şekilde katılıyorlar. Gençlik kitleleri yalnız tek tek ülkelerde değil, uluslararası çapta örgütlenmelere gidiyorlar. Dünya demokratik gençlik hareketinin uzun ve zorlu mücadeleler sonucu yarattığı Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (DDGF) yüz milyonu aşkın üyesiyle, uluslararası gericiğe karşı sürdürülen mücadelenin sağlam ve yıkılmaz kalelerinden birisidir.

Gençliğin uluslararası birliğinin örgütlü sembolü olan DDGF, emperyalizmin soğuk savaş ve silahlanma politikalarına karşı yürüttüğü mücadelelerle dünya devrimci güçlerinin haklı takdirini kazanmıştır.

Bugün dünya demokratik gençlik hareketinin asli ve temel itici güçleri komünist gençlik örgütleridir. Ve dünya demokratik gençlik hareketinin başarılarının en büyük güvencesi de yine bu örgütlerdir. Dünya demokratik gençlik hareketinin nicel ve nitel olarak geliştirilip, yaygınlaştırılması öncelikle bu örgütlerin görevlerindedir. DDGF'nin çatısı altında kenetlenmiş olan gençlik kitleleri ulusal planda değişik şartlarda mücadele yürütüyorlar.

Sosyalist ülkeler gençliği, sosyalizmin getirdiği somut kazanımları daha da kalıcılaştırmak, sınıfsız toplumun maddi ve teknik temelini atmak yolunda canla başla çalışıyorlar. Sosyalizmin kazanımlarını emperyalist saldırılara karşı savunan işçi sınıfına en büyük desteği sağlıyorlar. Sosyalist ülkeler gençliği yalnız yurtseverlik görevlerini yerine getirmiyorlar, onlar aynı zamanda hangi dil, din ve ırktan olursa olsun tüm sınıf kardeşlerine her türlü maddi ve manevi yardımcı yapıyorlar. Yüksek bir yurtseverlik ve enternasyonizm bilinciyle donanmış olan sosyalist ülkeler gençliği, geleceğin sınıfsız toplumunu yaratmaktan haklı bir gurur duymaktadırlar.

Sosyalizmin göz kamaştırıcı başarılarını gören kapitalist ülkeler gençliği giderek artan bir şekilde politikaya atılıyor ve ilerici saflar-

da yerini alıyor. Bugün ağır bir açlık, işsizlik sorunuyla karşı karşıya bulunan kapitalist ülkeler gençliği emperyalist tekellerin savaş kırtıcılığına, silahlanma yarışına karşı yığınsal mücadeleler veriyorlar. Sosyal kurtuluşun tekellerin egemenliğini yıkmaktan geçtiğini bilen gençlik kitleleri işçi sınıfı önderliğindeki anti-tekeli mücadeleye tüm güçlerini seferber ediyorlar. Kapitalist ülkeler gençliği her fırsatta ulusal bağımsızlık mücadelesi veren halkların gençliğiyle dayanışmasını tazeliyor, onlara maddi ve manevi destekte bulunuyor.

1917 büyük ekim devriminin saçtığı ışıkla uyanan dünyanın ezilen halkları, emperyalizmin ve sömürgeciliğin zincirlerini kırmak, ulusal ve sosyal kurtuluşu sağlamak için dünya tarihine altın harflerle geçecek zaferler kazandılar, kazanmaktadırlar. Ulusal kurtuluş için savaşan halkların genç insanları onurlu bir yaşam için ölümlü göze alarak yığıtçe mücadele vermektedirler. Onların yarattığı kahramanlık destanları dünya gençliğine ilham ve güç kaynağı olmaktadır.

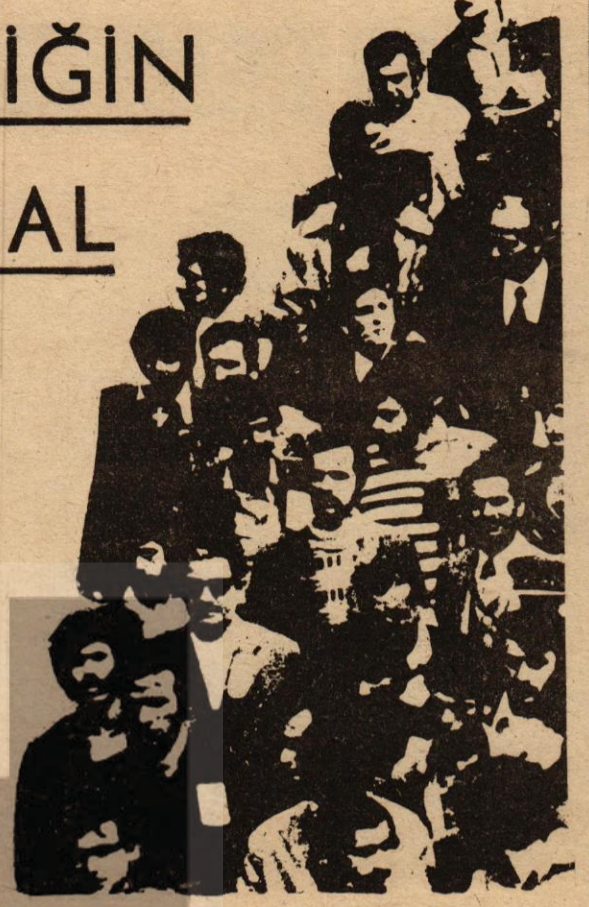
Yine faşist diktatörlük altında bulunan ülkeler gençliği, faşizmin acımasız zorbalığına boyun eğmiyerek her türlü işkence, zulüm ve zindana rağmen mücadelelerini yürütüyorlar. Onlar çok iyi biliyorlar ki, tüm faşist rejimlerin, tüm faşist diktatörlerin sonu aynı Hitler, Mussolini ve İran Şahi gibi olacaktır. Halkların birlikten oluşan güçlü yumruğu faşist rejimleri ezip geçecektir.

Böylesine değişik ve zor şartlarda mücadele veren dünya demokratik gençlik hareketi her 24 Nisan'da birlik mücadele ve dayanışma azmini bilmekte, Barış, Bağımsızlık, Demokrasi, Sosyal ilerleme ve Sosyalizm mücadelesine tüm güçlerini seferber etmektedir.

Dünya demokratik gençlik hareketinin ayrılmaz bir parçası olan Türkiye gençlik hareketi de 24 Nisanları kutlamanın önem ve anlamını her geçen gün daha iyi anlamaktadır. Bugün 24 Nisanlar ülkemiz gençliğince yaygın ve etkili bir şekilde kutlanıyorsa bunda Türkiye sosyalist hareketinin büyük sorumluluk payı vardır. Öyle ki, gençliğin uluslararası dayanışmasını önemsemeyen veya es geçen akımlar bugün gençlik hareketinde hakim olanlardır. Kaldı ki, egemen sınıfların ezelden beri sürdürdüğü gençliğe yönelik çok yönlü saldırılardan birisi de gençlik kitlelerini milliyetçi düşünce ve duygularla donatmaktır. Yakın zamana kadar devrimcilik adına kemalist düşüncelerin savunulması ve bunların gençlik içinde önemli bir etkinlik kurması tesadüfi değildir.

Ülkemizde özellikle 74 sonrası dönemde gelişen ve örgütlü bir güce kavuşan işçi sınıfı sosyalizmi, enternasyonalist düşüncenin yaygınlaştırılması ve her türlü milliyetçi düşüncenin etkisiz kılınması için kararlı bir uğraş vermiştir. Ve bugün sosyalist ve enternasyonalist gençlik örgütlenmeleri küçümsenmeyecek boyutlara ulaşmıştır.

İşçi sınıfı politik hareketine bağlı gençlik

örgütlenmeleri bugün zorlu görevlerle karşı karşıyadır. Bu görevler tam anlamıyla bilince çıkartılmadan ve bu doğrultuda somut çalışmalar yapılmadan uluslararası gençlik hareketine olan enternasyonalist görevlerimizi yerine getiremeyiz.

Bu görevlerin başında sosyalist ve enternasyonalist gençlik güçlerinin birliği sorununun çözümü gelmektedir. Ülkemizdeki sosyalist siyasi hareketin bölünmüşlüğünden kaynaklanan bu sorunun çözümü yine sosyalist siyasi hareketin birliğinin kalıcı bir şekilde sağlanmasına bağlıdır. Ancak tek bir işçi sınıfı merkezi otoritesinin yaratılması yolunda sosyalist ve enternasyonalist gençlik güçlerinin ortaklaşa yapabileceği bir çok çalışmalar vardır. Ve böylesi çalışmalar bir yanda bu örgütleri eylem içinde birbirine yakınlaştırırken, diğer yandan da gençlik kitlelerini işçi sınıfı hareketinden koparma eğilimlerine karşı güçlü bir barikat kurulmuş olur.

Diğer yandan yüzbinleri aşan ilerici gençlik potansiyelini örgütlü olarak tek bir merkezi demokratik örgütte birleştirme görevi gelmektedir. Geniş gençlik yığınlarının demokratik mücadelesine seferber edilmesinin yegane güvencesi böylesi bir örgütlenmedir. Sosyalist gençlik hareketi gençlik hareketinin gerek sosyalist planda, gerekse demokratik planda birliğinin sağlanması için elinden gelen çabayı harcamaktadır. Ve bunun en büyük enternasyonalist görev kabul etmektedir.

24 Nisanları daha yaygın ve kitlesel kutlamak için İLERİ!

YAŞASIN GENÇLİĞİN ENTERNASYONALİST DAYANIŞMASI!

Birlik
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk
— Yönetim Yeri: Parmakkapı Tel Sok. 2/4 Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 Aylık: 225 TL.,
1 Yıllık 450 TL. yurt dışı iki katıdır. Avrupa Temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen,
1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto
Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Bas kı: TEKŞEN OFSET S. B. T.: 23 Nisan-1979